

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno s dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglas RM 0,06 za milimeter stolpec

Štev. 16.

Krainburg, 25. februarja 1942

Leto 2.

Ogromne izgube boljševikov

Od 1. januarja do 20. februarja je bilo privedenih 56.806 ujetnikov — Uplenili ali uničili smo 960 oklopnjakov in 1789 topov — Razdejali smo 1189 letal, 8170 vsakovrstnih vozil, 59 lokomotiv in 43 železniških vlakov

Berlin, 24. februarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je nemški poročevalni službi sporočilo:

Odkar je nastopilo zimsko vreme in odkar smo v tej zvezi ustavili naše napadalne operacije, so boljševiki poskušali, da bi ne oziraje se na izgube na ljudeh in materialu z neprestanimi napadi v masah porušili našo fronto na vzhodu. Kljub ogromnim krvavim žrtvam se jim je ta namen izjalovil. Ob neupogljivi trdoti nemških čet in ob izbornem sodelovanju skupin vojske in zračnega brodograja so izpodleteli številni sovražniški napadi pred našimi zimskimi postojankami, ki smo jih načrtno zavzeli. Kjer pa je mogel nasprotnik zaradi prostranih frontnih odsekov vdreti na posamičnih krajih, je nemškemu vodstvu vedno znova uspelo, da je z odločnim protinapadom potegnulo zakon dejanja nase in prizadejalo sovražniku uničujoče udarce.

Nadaljnje podrobnosti prinaša včerajšnje poročilo vrhovnega poveljstva oborožene sile, ki je dne 23. februarja sledeče naznanilo:

Na vzhodu je sovražnik na več odsekih fronte z brezobzirno in izgub polno uporabo svojih sil ponovil svoje brezuspešne napade.

V zračnih napadih v ozemlju Doneca in v severnem delu vzhodne fronte smo težko zadeli 26 sovjetskih železniških vlakov. Sovražnik je včeraj na vzhodni fronti izgubil 44 letal.

V času od 1. januarja do 20. februarja 1942, leta smo na vzhodni fronti privedli 56.806 ujetnikov. Sovražnikove krvave izgube pa znašajo mnogokratnik tega števila ujetnikov. V istem času smo uplenili ali uničili 960 oklopnjakov, 1789 topov in več nego 8000 vozil vsake vrste. Številne nadaljnje parnike, topove, železniške vlake itd. smo za sovražno fronto uničili z napadi iz zraka.

Sovjetsko zračno brodograje je v istem času izgubilo v zračnih bojih 699 letal, po

Trdi zimski boj na vzhodni fronti

Neka nemška udarna četa je s smelim bliskovitim dejanjem opravila s 5 članskim moštvom neke sovjetske strojnice. Medtem ko so tovariši na straži, razbije vodja udarne čete vse sovražno orožje, da postane nesposobno za boj in vzame s seboj torbo za zemljevide, ki vsebuje važne prijave.

(PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Lachmann, PBZ., Z.)

protiletalskem topništvu pa 159 letal; 331 letal je bilo razdejanih na tleh.

Tej izgubi 1189 letal stoji nasproti izguba 127 nemških letal.

V severni Afriki se vrši v ozemlju El Mechili delovanje opazovalnih čet. Italijanski lovci so z velikim uspehom napadli neko sovražno letališče v vzhodnem delu Kirenaške in pri tem razdejali 15 britanskih letal.

Na vzhodnem Sredozemskem morju so nemška bojna letala podnevi v ponovnih smelih napadih vključno močni obrambi lovcev in protiletalskega topništva uničila na morju severno od Sidi Baranija nek britanski konvoj, ki so ga varovali rušilci. Potopila so dve tovorni ladji s skupno 16 tisoč brt in z bombnim zadetkom poškodovala tudi tretjo ladjo konvoja tako težko,

da se je nagnila na stran in obstala.

Na otoku Malti so sile nemških bojnih letal uspešno bombardirale letališča kakor tudi ladjedelniske naprave in ladijske cilje v luki La Valetta.

Britansko zračno brodograje je s slabimi silami priletelo v pretečeni noči nad severno nemško obrežno ozemlje. Dva britanska bombnika smo sestrelili.

Poročilo oborožene sile z dne 21. februarja javlja, da so čete Generala der Panzertruppen Modela uničile boljševiško armado, ki so jo v štirideskih težkih bojih ob najtežavnejših vremenskih prilikah obkolile in razbile. Kakor izhaja iz tega poročila vrhovnega poveljstva oborožene sile, Modelova armada ta veliki uspeh ni dosegla na enkrat, ampak gre tukaj za odlomek iz gigantskega obrambnega boja, v katerem se nahaja cela vzhodna fronta od pozne jeseni preteklega leta. Žilava vztrajnost nemških vojakov in nemški protinapadi so povsod zelo težko zadeli boljševiško bojno moč. Ti uspehi so tem dragocenejši, ker so jih večkrat priborili ob vremenskih neprilikah, ki se jih ne da popisati. Gornji pregled poimenuje podatke vseh teh junaških obrambnih bojov in kaže, da se je izvršil prehod od napada do obrambe s pričetkom izvanredno ostre zime tako, da so jasno in nedvomno ovržene vse trditve o velikih operativnih uspehih, ki jih sovjetska agitacija trobi v svet.

Zračno orožje je uničilo nad 200 sovražnih vozil

Težki bombni zadetki na angleški tovarni — Uspehi podmornic pri Solumu

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 22. februarja naznanilo:

Na vzhodni fronti smo odbili številne sovražnikove napade. V srednjem odseku fronte je samo tekom včerajšnjega dneva zračno orožje uničilo nad 200 sovražnikovih vozil. Nadaljnji težki napadi iz zraka so bili naperjeni proti sovjetskim železniškim napravam, prevoznim vlakom, letališčem in zasadenim naselbinam.

Na angleški vzhodni obali so bojna letala podnevi z bombami težkega kalibra zadela neko tovarniško napravo.

V severni Afriki se vrši obojestransko izvidniško delovanje. Strmoglavec so metali bombe na ladijske cilje in naprave za natovarjanje v tobruški luki. Lovci so napadali motorizirane britanske kolone v prostoru Ain el Gazala.

24. februar 1920

Krainburg, 24. februarja

F. H. Moč velikega naroda se najbolj jasno pokaže v najnesrečnejših urah njegove narodne zgodovine. Že večkrat je nemški narod ležal na tleh, redko kedaj poražen, ampak največkrat opeharjen za priborjeno zmago. Toda vedno znova se je dvignil in se prikazal po porazu v novem sijaju.

Ko je nemška vojska v novembru 1918, leta morala položiti orožje, je njeni nasprotniki niso premagali v odkritem boju, ampak notranji sovražniki, židje in marksisti, so jo izdali. Kaj je nato sledilo, spada med najbolj grozna poglavja nemške zgodovine. Na znotraj: narodna nesloga, razvrednotenje denarja, stavke, izpori in brezposelnost. Na zunanje: brezpravnost Nemčije kot države in naroda, zadržanje nemškega gospodarstva, ponižanja vsled vedno novih zahtev, ki jih je končala zasedba Porenja in rurskega ozemlja po zavezniških četah. Stiska, beda in lakota so zagospodovala nad Nemčijo.

Sredi teh ur največje nemške sramote se je Adolf Hitler odločil, da postane politik. Nemški narod je izgubil zaupanje do samega sebe. Führerjeva naloga je bila, da vrne svojemu narodu to vero in da ustvari na boj pripravljen pokret, s katerim je lahko pričel z obnovo države.

To priliko si je Führer ustvaril z vstopom v »nemško delavsko stranko«, predhodnico NSDAP. Prvo veliko manifestacijsko zborovanje množice je Adolf Hitler, takratni vodja propagande, določil za 24. februar v dvorni pivovarni v Münchenu. Takrat so bile na dnevnem redu ustanovitve novih društev in strank in zato ni bilo baš lahko pridobiti še ljudi za kak nov pokret. Ta večer je široka javnost prvokrat slišala o notranje- in zunanje političnih ciljih »narodnosocialistične nemške delavske stranke«, ki so bili določeni v 25 točkah.

Na kratko povedano je pokret postavil sledeče zahteve: Zunanje politično: združitve vseh Nemcev v Veliko Nemčijo, ravnopravnost nemškega naroda napram drugim narodom in razveljavlo versajskih in st. žermenskih pogodb, vrnitev kolonij. Notranje politično: nemško vodstvo države ob izključitvi židovstva, ureditev narodnega gospodarstva, ustvaritev življenjskih možnosti za vse državljane, odpravo obrestnega hlapčevstva. Nadalje temeljiti podvig narodne prosvete, dvig narodnega zdravja, ustvaritev narodne vojske. Ustanovitev nemškega tiska in s tem boj proti laži, svoboda vseh verskih izpovedi, v kolikor ne ogrožajo obstoja države ali se ne pregrešijo proti npravstvenim in etičnim čutom germanskega plemena. Kot najvišji zakon velja: korist občestva stoji pred lastno koristjo.

Za doseg tega cilja je bila potrebna ustvaritev močne centralne oblasti. »Strankini vodje morajo obljubiti,« tako se glasi na koncu programa, »da bodo, ako treba,

Podmornice na zapadu

Vdoru nemških podmornic v ameriško vodovje, o čemer nam dne 24. januarja vrhovno poveljstvo prvokrat poroča, po pomirjujočih besedah gospoda Roosevelta, ni pripisovati velikega pomena in posamične podmornice ne predstavljajo nobene nevarnosti za ameriško plovbo. Slično muziko smo slišali pred enim letom, ko so v Franciji prodrli nemški oklopniki proti jugu in so se potem — okrenivši se na zapad — nenadoma pojavili v Abbéville in ob Kanalu. Tudi tu so bili »posamični oklopniki«, ki so blodili naokrog med frontami, kakor izgubljeni otroci in baje niso mogli uiti uničenju. Kmalu nato se je izkazalo, da so ti oklopni oddelki pripravili kot prednji oddelek pot številnim divizijam, da so lahko osnovali kotel, ki je dovedel do uničevanja angleške ekspedicijske vojske v Dunkirchen-u ter belgijske in najboljših delov francoske armade v Flandriji. — Nemške podmornice so že po štirih tednih potopile v ameriskem vodovju več kot pol milijona brt. sovražnega ladijskega prostora, med drugim veliko število cisternskih ladij, ki so posebno velikega pomena za vojno. Naše hrabre podmornice ne operirajo samo v Atlantiku in pred New Yorkom, temveč so že dosegle velike uspehe v Karibskem morju in so celo obstreljevale s topovi, torej med nadvodno vojnjo, Curacao in Arabo. Uničenje temošnjih rafinerij olja je posebno težak udarec; srednje- in juž-

noameriške države se bodo počasi zavedle neumnosti, ki so jo naredile s prekinitvijo diplomatskih odnošajev s silami trojnega pakta. Ogromne razdalje kažejo, da seže roka nemškega podmorniškega orožja zelo daleč. Otoki, ki so bili napadeni, so oddaljeni 7000 km od

izhodnih luk in ameriški vojni umetniki so si lahko v svesti, da naši podmorniški komandanti niso samo v stanu tako daleč voziti, temveč imajo še zadosti gonilnih snovi, da postanejo lahko zelo nevarni ameriški plovbi, kakor nam to v dovoljni meri dokazujejo potopitve zadnjih tednov. Junaški prodori v zapadno vodovje nam potrjujejo Führerjevo besedo, da je bilo naše podmorniško orožje občutno ojačeno. »Bitka v Atlantiku« se je z napadi pred vrati Severne in Srednje Amerike izvanredno razširila, nam v korist, ameriškim vojnim hujšakcem pa v strah.

F. H.

Na vzhodni fronti smo uničili celo sovjetsko armado

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 21. februarja naznanilo:

Na srednjem odseku vzhodne fronte je armada Generala der Panzertruppe

(Nadaljevanje na 2. strani)

brezobzirno žrtvovali svoje lastno življenje za izvršitev predstojećih točk.

S 24. februarjem 1920. leta se je pričel trd boj za oblast. Izrečene so bile prepovedi, toda nihče ni mogel preprečiti, da je Adolf Hitler vendar zadobil veljavo in postal iz vodje stranke vodja vsega nemškega naroda.

O poteku tega prvega znamenitega zborovanja množic piše Führer v svoji knjigi »Mein Kampf« sledeče:

»In sedaj sem vzel v roke program in ga prvokrat pričel razlagati.

Vsa četrt ure so se mesto medklicov vedno bolj in bolj čuli pohvalni vzkliki. In ko sem končno točko za točko predložil 25 tez in zborovalce prosil, naj sami izrečejo sodbo o njih, takrat so ob vedno naraščajoči radosti soglasno in vedno znova soglasno sprejeli drugo za drugo in ko je tako zadnja teza našla pot do src množic, je stala pred menoj dvorana polna ljudi, ki so bili strnjeni v novem prepričanju, v novi veri, v novi volji.

Ko se je po skoraj štirih urah začela dvorana izpraznjevati in se je masa zgnena kakor počasni veletok valila, prerivala in potiskala proti izhodu, sem vedel, da bodo sedaj ponesli načela pokreta med nemški narod in da ta načela ne bodo več pozabljena.

Prižgan je bil ogenj iz čegar žerjavice je moral nekoč priti meč, da je zopet priboril germanskemu Siegfriedu svobodo, nemškemu narodu življenje.

Čutil sem pa tudi, da je poleg bodočega podviga korakala boginja neizprosne množevanja za krivoprišežniški čin dne 9. novembra 1918.

Tako se je počasi izpraznila dvorana. Pokret se je pa razvijal naprej.

Na vzhodni fronti smo uničili celo sovjetsko armado

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Modela v trdih bojih, ki so trajali štiri tedne, ob najtežjih vremenskih prilikah obkolila in uničila maso neke sovražne armade ter razbila močne dele neke druge armade. Sovražnik je izgubil pri tem okroglo 5.000 ujetnikov, 27.000 mrtvih, 187 oklopnjakov, 615 topov, 1150 metalcev granat in strojnic kakor tudi številni drugi vojni material. Hkrati je ta armada odbila neprerestne najtežje sovražnikove razbremenilne napade in tudi pri tem prizadejala nasprotniku velike izgube.

Na ostalih delih vzhodne fronte so skupine vojske, ki so jih podpirale močne skupine zračnega orožja, prizadevale težke izgube sovjetom, ki so brezuspešno napadali. Visoko na severu so strmoglavci metali bombe težkega kalibra na dele murmanske železniške proge.

V severni Afriki in v vzhodni Kirenajki smo zavrnili britanske izvidniške sile.

Na otoku Malta so nemška bojna letala z bombami zadela bivališča čet in letalske naprave.

Kakor je bilo javljeno že v posebnem poročilu, so nemške podmornice v Atlantiku potopile 17 ladij s 102.000 brt. S tem

Misli v zvezi z riomskim procesom

S Tretjo Republiko procesirajo

W. K. Proslula Madame Genevieve Tabouls je nameravala 11. junija 1940 priobčiti v časopisu »France-Magazine« nek članek, ki pa »iz tehničnih vzrokov« (večina pariških časopisov je pobeignila že 10. junija iz glavnega mesta) ni prispel nikoli pred javnost. Nekateri odstavki tega članka so vredni, da jih citiramo:

»Napad, ki ga je Hitler započel v jutru 5. junija proti Parizu, se ni pričel pod pričakovanimi pogoji... Velik pesimizem se je polastil nemških vojaških krogov. Nemški generalni štab glede te ofenzive ni preveč optimističen. Nemške čete niso več sto procentni napadalni vojaki od Sedana: veliki del teh je uničen...

Lepe uniforme, ki bi jih naj oblekli, da bi marširali v padarnem koraku pod slavolokom, bodo molji razžrli, ne da bi jih rabili.

Te vrste napisane po ženi, ki je prodala svoje pero, nimajo prav za prav ničesar opraviti s procesom v Riomu. Kljub temu so karakteristične za mišljenje onih krogov, ki so odgovorni za francoski poraz. Daladier, Blum, Gamelin in pajdaši, da govorimo samo o nekaterih izmed obtožencev, ki sedijo sedaj v auvergnatičnem sodnem mestu pred sodniki, so ravno tako, kakor Madame Tabouls mislili, da je vojna dobljena, če se ima Anglijo za partnerja in če se puhlo širokousti. Kljub usodi Poljske, Norveške in ne oziraje se na poraze v maju in juniju, so mislili ti krogi uspešno dokončati tisto vojno, ki so jo tako slabo pripravili. Ker je Anglija hotela to vojno, so zašli v njo, in ker Anglija ni hotela svojega kontinentalnega meča vtakniti v nožnico, so bili pripravljeni naprej se boriti. Lahkomiselni politiki so se udajali nadam, da Nemčija samo blufa in da bo ob Maginotovi črti izkervavela. Površni politiki so se zadovoljili s pojasnilom francoskega generalnega štaba, da je na razpolago zadostni tankov, letal in topov, in nesposobni, lahko jih imenujemo kriminalni politiki, so bili mnenja, da na tako imenovani demokratični podlagi vladana država lahko vzdrži pred moči prekipevajočim mladim narodom, kateremu so odrekli zastopniki prav iste demokracije vsako pravico do življenja.

se je dosedanja uspeh naših podmornic pred ameriško obalo povečal na 80 ladij s skupno 532.900 brt.

Nadaljujoč operacije v Karibskem morju je neka naša podmornica prodrla v zaliv Paria zapadno od Trinidada in v pristanišču britanske luke Port of Spain potopila dve ladji med tema enega tankerja.

V času od 11. do 20. februarja je britansko zračno brodoge izgubilo 99 letal, med temi 38 nad Sredozemskim morjem in severno Afriko. V istem času smo v boju proti Veliki Britaniji izgubili 28 lastnih letal.

Visoke krvave izgube sovjetov

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 20. februarja naznanilo:

Na vzhodu je sovražnik pri svojih

Čeprav se glasi obtožba v Riomu na »nezadostno pripravo na vojno« in zaradi tega zadeva direktno samo one, ki so neposredno pred in med vojno delovali proti interesom Francije, se vendar vodi proces proti celemu sistemu, in sicer proti parlamentarnemu, prostozidarskemu in demokratičnemu, ki je vladal skozi desetletja pod oznako Tretje Republike v Parizu. Daladier, Blum, Guy la Chambre in enaki so mogli stopiti v akcijo, ker jim je ustava omogočila priti kvišku. Oni so otroci konstitucije, ki jih je moči obtožiti šele danes, ko je Republika že mrtva. Če francoski časopisi pišejo, da se bo novi režim vrednotilo po tem, kako bo prelomil s starim, tedaj je to prepričevalen dokaz tega, da v Riomu ne sedijo na zatožni klopi možje, temveč ves sistem. In če je Petain dal preiskati dejanska stanja zadnjih desetih let, nam to lahko služi kot dokaz, da je bila tudi predzgodovina razvoja, ki je pripeljal do katastrofe, podvržena preiskavi.

Te dni se odigrava v Riomu proces, ki je stavil potrpljenje francoskega naroda na dolgo preizkušnjo. Devetnajst mesecev je trajala preiskava, da so lahko sestavili 30 tisoč s strojem pisanih strani obsegačo obtožnico in pozvali 900 prič. Obtoženih je šest mož, onih šest mož, ki predstavljajo sistem, ki je na vseh črtah sramotno odrekel.

Močan porast boljševistične agitacije v Angliji

Vigo, 24. februarja. Neki portugalski trgovec, ki se je te dni vrnil iz Anglije, poroča, da je zavzela boljševistična agitacija v Angliji v zadnjih tednih tak porast, kakršnega ne bi nikoli prej smatrali za mogočega. Po obisku sovjetske delavske misije v Londonu, je bilo mogoče ugotoviti rapiden razmah boljševistične agitacije v vseh delavskih krogih. V velikih londonskih oboroževalnih podjetjih visijo plakati z napisom: »Delajte, kajti tudi vaše delo koristi našemu sovjetskemu sodrugu!« Ali: »Potrudite se dvakrat bolj, to orožje bo koristilo vašim sovjetskimi sodrugom!«

brezuspешnih napadih zopet utrpel visoke krvave izgube.

V srednjem odseku fronte so izpodleteli ponovni poskusi sovražnikovih sil, da bi predrle obkolitev.

V bojih dne 18. in 19. februarja je bilo uničenih ali uplenjenih 79 sovražnikovih oklopnjakov. Sovjetsko zračno orožje je večeraj izgubilo 59 letal. Mi pogrešamo 4 letala.

V severni Afriki ni nobenih večjih bojnih dejanj. Nemška bojna letala so vkljub težkim vremenskim prilikam uspešno napadala britanske oddelke v vzhodni Kirenajki.

Posamični britanski bombniki so v pretekli noči prileteli nad zapadno Nemčijo, toda niso mogli daleč prodreti.

ležen odobravanja. »Lejte,« so rekli, »ta je tisti spreten mož, ta jo je rešil!«

Pevkinja je bila razigrana zaradi tega odobravanja množice; prevzeta od čestitk bi bila kmalu pozabila, da jo je privedel resnejši namen v dvorano; toda štirje krepki domini, ki so ji bili vedno za petami in vprašanja doktorja, če že ni videla sivih oči chewaliera, so jo vedno znova opominjali na njen namen. Niti nje niti doktorju ni ušlo, da se je nek dolgi mršavi Turek (v. B. so nazivali njegovo obleko Ali paša) vedno rinil v njeno bližino. Pevkinja je dregnila doktorja in pomežiknila na pašo. Doktor ji je vrnil pogled in rekel: »Tega sem že dolgo časa opazoval.« Paša se je približal z negotovimi koraki. Pevkinja se je trdneje oklenila doktorjevega lakta; paša je bil čisto blizu; srepe, sive oči so pokukale izpod krinke in votel glas ji je govoril: »Neizmerno se veselim, velečislana gospodična, da vas vidim tako zdravo.« Pevkinja se je prestrašena odvrnila, videti je bilo, da je podhrtevala; pri pogledu na njo se je tudi maska od strahu zganila in izginila med množico. »Ali je to on?« je vzkliknil zdravstveni svetnik. »Pomirite se vendar; treba je, da ste mirna in da postopate preudarno; mar mislite, da je bil on?« »Tega še ne vem za gotovo,« je odvrnila; »toda zdi se mi, da spoznam njegove oči.«

Zdravstveni svetnik je naročil onim štirim dominom, naj posebej pazijo na tega

ZRCALO ČASA

Kakor je objavilo vrhovno poveljstvo oborožene sile v posebnem poročilu, so nemške podmornice pred ameriško obalo doslej potopile 80 ladij s skupno 532.900 brt. V Karibskem morju je neka podmornica v pristanišču britanske luke Port of Spain potopila dve ladji, med njima enega tankerja. Obstreljevalce so tudi Curaçao in Arubo.

Reichsminister Alfred Rosenberg je govoril v državni operi v Berlinu o priliki spominske slavnosti k obletnici objave strankinega programa. Tudi v drugih Gauhih so bile svečane spominske slavnosti.

Sef vrhovnega poveljstva nemške oborožene sile, Generalfeldmarschal Keitel, je prispel v torek v glavno mesto Slovaške. Generalfeldmarschal se je odzval povabilu slovaškega ministra za narodno obrambo, ki ga je ta izrekel v imenu slovaške republike. Obisk Generalfeldmaršchala Keitela v Bratislavi bo trajal dva dni.

Pristaniške in ladjedelniške naprave v Gibraltarju se vedno bolj zagačajo. V ladjedelnicah čakajo že več mesecev popravila številne vojne in trgovske ladje.

Obe zbornici madžarskega državnega zbora sta v skupnem zasedanju izvolili z vzklikom najstarejšega sina državnega upravitelja Horthyja, Stefana, za namestnika državnega upravitelja.

Veliko število boljševističnih uskokov prekoraj vsak dan turško mejo. Turška vlada je proti temu že izdala ukrepe. Glavni državni pravdnik v Taškentu je izdal poziv na prebivalstvo, v katerem pravi, da se veliko ruskih uskokov skriva in zakrivlja razbojništva.

Fronte na severni in srednji Kitajski so se pričele premikati, potem ko so kitajske čete maršala Čankajška, ki je v službi Anglije, vdrle v deželo Tai. Angleške agenture morajo priznati, da so Japonci računali s tem napadom in radi tega vrgli močne enote v severni del dežele Tai.

Državni udar v Urugvaju

Buenos Aires, 24. februarja. Državni predsednik v Urugvaju, Alfredo Baldomir, je z državnim udarom razveljavil državno ustavo in vso oblast potegnil nase. Člane senata stražijo vojaki in jih po poročilih iz Montevidea držijo uje v senatnem splotju.

Dogodki v urugvajskem glavnem mestu predstavljajo višek že dolgo latentne notranje krize. General Baldomir in zunanji minister Guani, ki ga je večeraj postavil tudi za vojnega ministra, zagovarjata ozko sodelovanje z Zedinjenimi državami. Glede tega vprašanja so se v zadnjih mesecih pojavila močna nasprotja napram opoziciji desnice, ki jo vodi Herrera. Herrera in njegovi pristaši so zahtevali zblizanje z Argentino in politiko nevtralnosti.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitman. — Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl, (Wehrmacht) I V Hermann Altmayer Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

PEVKINJA

NOVELA . SPISAL WILJEM HAUFF

Tako je nesrečni Bolnau govoril sam pri sebi; njegov strah je postal še večji, ko je premišljeval o kočljivem vprašanju zaradi bližnje redute. »Gotovo meni, da se zaradi slabe vesti ne bom upal v bližino pevkine; toda moram iti tja, moram mu ovrči ta sum! In vendar, ali me ne bosta v njeni bližini izpreletavala drget in trepetanje, že zaradi tega, ker bo lahko mislil, da se tresem, ker me grize vest in ker me je strah!« S takimi mislimi se je trčil cele dni; spomnil se je, da je nek slavni pisatelj v svoji knjigi dokazal, da je človeka lahko strah pred strahom, in takšen se mu je zdel njegov primer. Toda čutil je, da se mora ohrabriti in iti nevarnosti nasproti. Poslal je k posojevalcu šem po krasno obleko janinskega paše; oblekel jo je vsak dan in se pred velikim zrcalom vadi, da bi bil čim manj zavzet v svoji šemi. Iz svoje hišne halje je napravil lutko in jo posadil na en stol; predstavljala je pevkino Fiamettijevo. Našemljen kot paša je hodil okrog nje in govoril: »Neizmerno me veseli, ko vas vidim tako zdravo.« Tretji dan je svojo lekcijo že lahko povedal, ne da bi se kolikaj tresel; zato si je naložil še težjo stvar. Hotel je biti prav vljuden in nezavzet ter

ji ponuditi na krožniku bonbone in punš. Vadi se je s kozarcem vode, ki ga je postavil na krožnik. Začetkoma je to v njegovi trepetajoči roki žvenketalo; toda tudi to težkočo je premagal, na koncu je čisto veselo k temu rekel: »Milostiva, morda izvolite tudi nekaj punša in bonbonov?« Šlo je prav dobro, nihče ne bo mogel trditi, da se trese. Ali-paša iz Janine se je ojunail, da bo šel na reduto, čeprav ga je bilo strah pred njegovim strahom.

Zdravstveni svetnik Lange se je radevoljno ponudil, da vodi ozdravelo pevkino zopet med ljudi; to mu je tudi obljubila; saj mu je pa bila tudi skrajno hvaležna za njegovo zvesto nego in za očetovsko skrbnost, s katero se je zavzel za njo. Tako je prišel z njo na reduto in si je lahko nekaj domisljal, da je hodil z lepim, zanimivim dekletom. Ljudje v R. so čudni. Prve dni so v najimenitnejših salonih kakor v najbolj zakonitih pivotočih govorili o njej le slabo. Ko pa so se zavzeli za njo veljavni možje, ko so ugledne dame javno stopile na njeno stran, se je obrnila zastava po vetru in B. čani so tekali po ulicah, ginjeni zaradi usode ubogega otroka, in se neizmerno veselili, da je okrevala. Ko je vstopila v dvorano redute, se je zdelo, kakor da je vse čakalo na njo kot kraljico veselice; veselili so se, vriskali, ploskali in ji klicali bravo, kakor da bi bila izvedla kakšno najtežjo rulado. Tudi zdravstveni svetnik je bil de-

pašo, in šel z damo naprej. Toda jedva je nekajkrat šel skoz dvorano, že se je Turek zopet prikazal; toda ostal je v večji razdalji, kakor da opazuje pevkino.

Doktor je s svojo damo stopil k bifeju da bi ji po prestatnem strahu odredil čašo čaja; pogledal je nazaj, in zopet je bil Turek tukaj. In lej, sedaj je imel na krožniku čašo punša in nekaj bonbonov; približal se je pevkini, oči so se mu iskrale, čaša na tresočem krožniku je nekako čudno odskakovala in šklepetala; ko je bil tik nje, ji je ponudil krožnik z besedami: »Milostiva, morda izvolite nekaj punša in bonbonov?« Pevkinja ga je srepo pogledala, obledela, pahnila krožnik nazaj in vzkliknila: »Ha, on je, grozovitež! On je, zastrupiti me hoče!«

Paša iz Janine je obnemel in stal negibno; podoba je bila, da se ne mara niti najmanj braniti; brez slehernega odpora so ga štirje krepki domini mogli odvesti.

Skoraj v istem hipu je nekdo doktorja z močjo potegnil za njegov črni plašč; ko se je ozrl, je stal pred njim oni mali, grbavi mezdni lakaj iz hotela de Portugal, bled in spačen od strahu: »Za božjo voljo, gospod zdravstveni svetnik, izvolite vendar z menoj na sobo št. 53! Baš bo hudič vzel onega francoskega gospoda.«

(Dolje prihodnja)

Vpeljava delovne službe na Hrvaškem

Prvikrat bodo vpoklicali 4000 mož — po nemškem vzorcu

K uresničenju javnih del, ki jih predvideva hrvaška petletka, bodo pritegnili tudi hrvaško delovno službo. Predvsem so predvidene melioracije, gradnja cest in poti, kakor tudi povečanje poljedelske površine.

Organizatorična dela za pripravo prvih delovnih taborišč so v teku pod vodstvom državnega delavskega voditelja. Po njih bodo sestavili najprej 20 oddelkov po 200 mož. To število pa bodo, kakor hitro bo mogoče in v kolikor bodo to dopuščale vojne razmere, občutno povišali. Prve obveznike bodo vpoklicali spomladi. Po državnem zakonu o vpeljavi obvezne delovne službe z dne 30. julija 1941, so vsi Hrvati med 19. in 25. letom primorani eno leto izvrševati delovno službo, tako da bodo skupno vpoklicali k delu z lopato 90.000 mož. O ženski delovni službi bo izdan še poseben zakon.

Organizacija osnovnih oddelkov bo kmalu zaključena. Pri tem se poslužujejo izkušenj nemške delovne službe. Skupina voditeljev hrvaške delovne službe se šola v taborišču Reichsarbeitsdiensta v Miltenbergu. Ko se bodo vrnili iz Reicha na Hrvaško, bodo tam uredili dve šoli za voditelje. Za rešitev te naloge je dal Poglavljenik voditelju hrvaške delovne službe dalekosežna polnomočja. Ni podrejen kakšnemu ministrstvu, marveč naravnost državnemu voditelju, ki posveča ureditvi te za Hrvaško tako važne ustanove največje zanimanje.

Roosevelt bo „vrhovni vojskovodja“

Bern, 24. februarja. Kakor javlja Exhange iz Washingtona, je sedaj razvrstitev ameriškega vrhovnega poveljstva sledeča: vrhovni poveljnik vseh bojnih sil na kopnem, na morju in v zraku je Roosevelt, šef generalnega štaba vojske je general Marshall, poveljnik brodogoja USA je admiral King, šef mornariškega generalnega štaba je admiral Stark, šef zračnega brodogoja je admiral Arnold. Iz izrecne postavitve Roosevelta za vrhovnega poveljnika vseh bojnih sil se mora sklepati, da ima predsednik USA namen, bolj kakor kdaj koli vplivati na vojaške operacije.

HJ-Gebietsführer Thimel - komisarični nadomestujoči Gauleiter za Kärnten

Uvedba komisaričnega nadomestujočega Gauleiterja Gebietsführerja Thimela

Klagenfurt, 24. februarja.

V okviru majhne svečanosti je bil v soboto zjutraj uveden novi komisarični nadomestujoči Gauleiter, Gebietsführer Friedrich Thimel. Ob tej priliki so se zbrali v majhni dvorani grbov deželne hiše Kreisleiterji, Gauamtsleiterji in vodje formacij. Gauleiter Pg. dr. Friedrich Rainer je povdaril v svojem nagovoru, da je ta urad nastal v poteku borbenih let in da je namestni Gauleiter prvi in najožji sodelavec Gauleiterja, kateremu stoji ob strani pri izvrševanju njegovih dolžnosti, ki mu jih je naložil Führer. Vendar pa ne stoji med Kreisleiterji in Gauamtsleiterji na eni strani in med Gauleiterjem na drugi strani, temveč so ti njemu, Gauleiterju, neposredno odgovorni; njegov namestnik je tisti, na katerega se lahko obrnejo s svojimi skrbmi in ki poišče po možnosti kak izhod ali pa predloži zadevo samemu Gauleiterju.

V pomenu tega položaja je, da ga upravlja samo najboljši mož, ki ga je bilo moči najti. Tako je zadela izbira Pg. Thimela, ki je zrasel s pokretom in je imel tudi v Kärntenom v času borbe najtesnejše stike. Moral je, tako je nadaljeval Gauleiter, priporočiti Führerju takega namestnika, ki bo pozneje enkrat sposoben, da sam vodi Gau. Gauleiter dr. Rainer je opozoril na dosedanje delo Pg. Thimela v stranki in izjavil, da je pač simbol, da ga je došla vest o njegovem imenovanju v prvi bojni črti, ko je stal v težkih bojih pri Taganrogu. »Bodite,« tako je zaključil Gauleiter svoj kratki nagovor, »moj prvi in najboljši in najzvestejši sodelavec, bodite najboljši tovariš Kreisleiterjev in Gauamtsleiterjev.«

Nato je predstavil Gauleiter svojemu novemu komisaričnemu zastopniku vsakega posebej navzočemu voditelju stranke v Gau Kärnten, nakar jih je Pg. Thimel v nekaj besedah nagovoril. Najprej se je zahvalil Gauleiterju dr. Rainerju za veliko zaupanje, ki mu ga je s to izbiro naklonil in ki ga bo v bodoče upravičil. Obrnjen h Kreisleiterjem in Gauamtsleiterjem je poudaril, da mora počivati sodelovanje na trdni podlagi, in ta je zaupanje, tovarštvo in disciplina. Zaupanje se mora zaslužiti z delom, tovarštvo se mora živeti in disciplina mu je kot vojaku samoumevnost. Hoče sedaj pričeti svoje delo v Gau Kärnten, ki mu je tako znan in v katerem bi se tudi

on rad seznanil s stranko, njenimi oddelki in ustanovami in s prebivalstvom.

S pozdravom na Führerja je bila kratka uvedba zaključena.

Thimel, ki je bil rojen 27. avgusta 1909. v zapadnonemškem industrijskem področju v Wuppertal-Elberfeldu, pripada mladi aktivistični vodilni generaciji stranke.

Že leta 1928. je po zrelostnem izpitu na realni gimnaziji v Wuppertalu pristopil po inskripciji na juridično fakulteto kölnske univerze k narodnosocialistični dijaški zvezi in v prihodnjem letu v SA. Leta 1930. ga je sprejela Ortsgruppe Eberfeld v NSDAP. Še istega leta je pristopil k Hitlerjevi mladini te pokrajine. Po njegovem delu v prostovoljni delovni službi, kjer je bil nazadnje vodja taborišča, je postal jeseni 1933. službeni HJ-Führer v pokrajinskem štabu pokrajine Ruhr-Niederrhein s sedežem v Düsseldorfu. Po nadvse uspešnem delu kot HJ-Führer v tej pokrajini, je odšel kot vodja nemškega mladega naroda v Hitlerjevi mladini (Deutsches Jungvolk der Hitler-Jugend) v letu 1934. na Westfal-sko. Po enem letu je bil imenovan za vodjo pokrajine Saarpfalz s službenim rangom Oberbannführerja. Na Führerjev rojstni dan leta 1937. je napredoval za Gebietsführerja. Septembra 1938. je bil poklican kot Gebietsführer v Bayrische Ostmark, kjer je do zadnjega, z izjemo njegove vojne službe, odgovorno vodil mladinsko delo v tem Gau-u.

Gebietsführer Thimel se je v nekem Infanterieregimentu udeležil bojnega pohoda na Poljsko in v Francijo. Po kratkem dopustu je šel zopet na fronto, in sicer tokrat z Leibstandarte »Adolf Hitler« ter se udeležil težkih bojev proti boljševizmu na jugu vzhodne fronte. Radi njegove izvanredne hrabrosti kot Zugführer v nekem napadalnem topniškem oddelku je bil v bojih ob Črnem in Azovskem morju odlikovan z železnim križcem EK II. in z oklopnim jurišnim znakom ter kmalu za tem z železnim križcem I. Neposredno na fronti je dohitel Thimela, ki je med tem že napredoval od Hauptscharführerja za Unterturmführerja, vest, da je poklican za komm. nam. Gauleiterja v Kärnten.

Z našim Gau-om je bil že v dobi borbe Pg. Thimel vedno znova v zvezi. On je bil

prvi Hitler-Jugend-Führer v Altreichu, ki je imel v ilegalnem času neposredno zvezo s takratno Gauleitung v Kärnten.

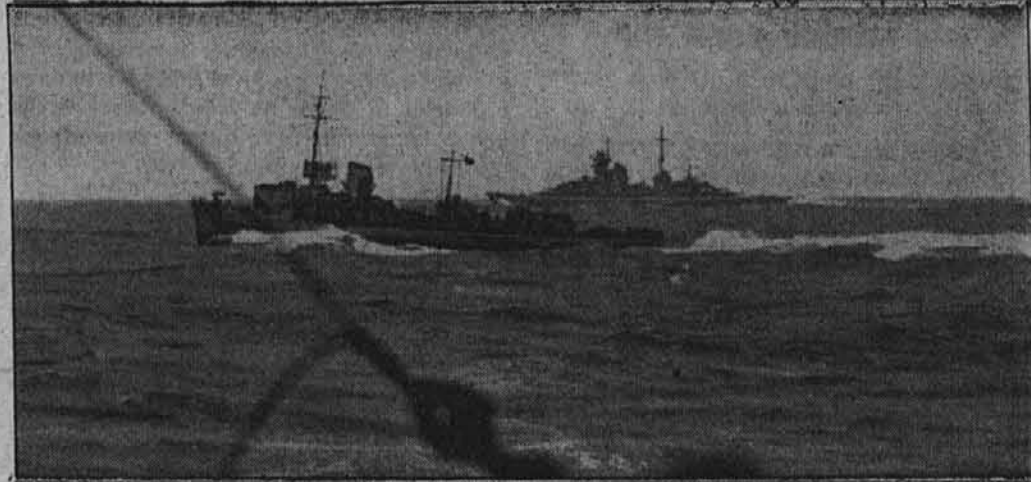
Parteigenosse Friedrich Thimel nosi poleg svojih vojnih odlikovanj srebrno in bronasto službeno odlikovanje NSDAP, Ostmarkmedaljo, kakor tudi zlati častni znak HJ in srebrni častni znak NS dijaške zveze.

Odnosi med Nemci in Čehi

Vodja urada za narodno prosveto, minister za šole Moravec, je pred deželnimi, okrožnimi in okrajnimi referenti češke prosvetne službe razvijal smernice svojega bodočega delovanja. Pri tem je označil kot nalogo organov prosvetne službe, da vzbujajo pri Čehih pravilne predstave o položaju njihovega naroda v okviru Reicha in nove Evrope. Tudi danes ni za nobenega Čeha preporno, je rekel, da se politično na novo preorientira v oni smeri, ki jo zastopa nova vlada protektorata z vsem poudarkom. Češko narodno prosveto in prosvetno službo čakata po Moravčevih besedah dve veliki nalogi, in sicer ojačiti v češkem narodu miselnost za Reich in delati za iskreno zblizanje med češkim in nemškim narodom.

Na zasneženih deželnih cestah v sovjetski uniji. Vedno znova običijo avtomobili v snegu in jih morajo s konji zopet spraviti naprej. (PK-Aufnahme: Kriegsbericht Gayk, HH., Z.)

Skupina nemških bojnih ladij v Rokavskem prelivu. Posnetek oddelka nemškega brodogoja, ki plove skoz Rokavski preliv, kar »nad morjem gospodujoča Anglija« ni mogla preprečiti. (PK. Aufnahme: Kriegsberichter Treß.

Prehrana mora naprej

Navzlic ledenomrzlemu snežnemu viharju prodira kolona na saneh do sprednjih postojank, kjer čakajo tovariši na novo prehrano. Snežni zameti so do metra visoki in vedno znova morajo vojaki stopati s sani, da čuvajo upehane konje ali da skidajo sneg s »cest«. (PK-Aufnahme: Kriegsberichter Lachmann, Atl., Z.)

Iz karelskega gozda so javili motnjo v kabelu

Moštvo neke poročevalne čete je na poti, da popravi to motnjo. Ko se bodo vrnili v svoje zasnežene bunkerje v gozdu, bodo lahko javili: Nalog smo izvršili, motnjo vzlic sovražnemu ognju odpravili. (PK-Aufnahme: Kriegsberichter Krumm, HH., Z.)

Prekomorski boj naših podmornic

V centrali neke nemške podmornice tik pred strelom. Zadnje povelje se je glasilo: »Nobenega giba več v čolnu!« Oči vseh so uprte na kontrolne naprave, ki kažejo položaj čolna. (PK-Aufnahme: U-Boot-Waffe, Atl., Z.)

3x naše domovine

Tragična nesreča v Klagenfurtu

Zakonca dr. Hackenberger sta se zadušila s svetilnim plinom

Dne 14. februarja ob 1/8. zjutraj so obvestili policijo, da so v hiši Hermannsgasse 2, našli mrtva zobozdravnika dra. Hackenbergerja in njegovo soprogo. Zdravniki so ugotovili, da sta umrla, ker sta se zadušila s svetilnim plinom.

Polijska preiskava je dognala, da sta bili odprti tako glavna pipa, kakor tudi dovodna pipa plinskega voda. Pipa na kuhinjskem samem je sicer bila zaprta, vendar se je ozka plinska cev precej na široko razpočila. Tako je sama od sebe odstopila in plin je lahko uhajal. Nedvomno gre za nesrečo.

Delovanje uradnikov v Oberkrainu

Reichsbeamtenführer je zaključil svoje potovanje v Kärnten

Reichsbeamtenführer Hermann Neef je zaključil, kakor smo že na kratko poročali, svoje bivanje v Kärnten z dvodnevnim inspekcijskim in poučnim potovanjem po Oberkrainu (Gorenjskem), kjer ga je spremljal Gauamtsleiter Tropper. Pri tem je obiskal vsa tri okrožja osvobojenega ozemlja. V Radmannsdorfu, Krainburgu in Steinu se je razgovarjal s Kreisleiterji NSDAP, z Landrati in okrožnimi vodji urada za uradnike. Reichsbeamtenführer se je zanimal za delovanje uradništva pri novizgradnji uprave in pri tem je priznalo pohvalil njihove povsod vidne in napredujoče uspehe uradniškega dela. Veselje do dela onih uradnikov, ki jih je šef civilne uprave poklical v Oberkrain, se mora ceniti tem višje, ker morajo delati dostikrat pod težkimi osebnimi prilikami. S tem v zvezi se je Reichsbeamtenführer dotaknil ukrepov, ki bodo v bodočnosti prispevali k izboljšanju. Predvsem se je bavil s stanovaljskim problemom in je v tej zvezi sporočil, da bo tudi v Oberkrainu pričela svoje delo ustanova državne zveze nemških uradnikov za uradniške domove, da se odpravi pomanjkanje stanovanj. Uradniki so tudi v Oberkrainu, tako je poudaril Reichsbeamtenführer, ravno tako kakor tudi v drugih osvobojenih pokrajinah nosilci strankinega delovanja. — Reichsbeamtenführer se je še kratko mudil v Veldešu in s tem je zaključil svojo vožnjo po Kärntnu.

Kako nastajajo otroški vrtci

Otvoritev dveh nadaljnjih otroških vrtcev v okrožju Stein

Ze mnogo je bilo napisanega o vrednosti in pomenu ureditve narodnosocialističnih otroških vrtcev. Prav poseben pomen pa imajo v Oberkrainu. Skoraj si ne moremo predstavljati, koliko dela in priprav je treba, predno je tak otroški vrtec opremljen. Če obhodimo tako, zaenkrat še tiho hišo, se razveseljujemo ob pogledu na lično pohi-

štvo z ljubkimi igračkami in jedilnim priborom. Tu vidimo na primer ležalnike, ki jih je izdelala velika tovarna pohištva pri Steinu. Gauwaltung der NSV mora skrbeti, da dajo otroškemu vrtcu na razpolago potrebni material, kot n. pr. igrače in perilo. Ko vidimo, da je vsak kos perila opremljen z značko NSV in številko, se moramo nehote vprašati, kdo da je vendar opravil to delo vezanja. Okrožna referentinja za otroška bivališča nam je pojasnila, da so vaške žene z veseljem naredile po večerih to delo za svoje malčke. Vsi ljubki vzorci in namizni prti so delo kraja in občestva. Ko potem na dan otvoritve starši prvokrat vstopijo v te prostore, lahko vidijo, kako skrbi narodnosocialistična država in v prvi vrsti narodnosocialistična ustanova za ljudsko blagi-

Prešolanje obrtnikov v Oberkrainu

Peki se učijo peči črni kruh — Tudi druge obrtnike bodo pritegnili

Jasen dokaz nad vse nepovoljnih gospodarskih razmer v nekdanji Jugoslaviji so bile razen neizmernega ubožanja celokupnega obrtništva tudi pekarije, ki niso obratovala. Šele potem, ko so vkorakale nemške čete, so mogle te dolgo že mirujoče pekarnice zopet zakuriti svoje peči. Dosti pekarskih mojstrov pa ni bilo v stanu speči okusnega črnega kruha iz ržene moke, ker se tega niso učili. Domači kruh so gospodinjice večinoma same zamesile doma in so ga samo peč nesle v pekarno. Poslovodja okrožnega obrtništva v Steinu, Pg. Hansa - Sehmied se je trudil, da je s posredovanjem obrtniške zbornice v Klagenfurtu postal šest pekarskih mojstrov iz Oberkraina (Gorenjskega) na prešolanje v Klagenfurt, kjer jim je Obermeister Pg. Anton G a b n e r oskrbel učilnico.

Da bi se prešolali vsi peki v Oberkrainu na izdelavo črnega kruha, je državna celohovska zveza pekarskih mojstrov, okrožni urad Südmark v Grazu v zvezi z državnim prehranjevalnim uradom izvedla prešolanje. V ta namen so poslali nekega nekoveškega mojstra iz Graza v Oberkrain. Krušni vzorci, ki so jih po preteku enega tedna poslali vsi pekarski mojstri iz okraja, so pokazali, da je priprava črnega kruha v vsem okraju brezhibna. Kruh, ki ga mesijo gospodinjice same in ga nesejo potem samo v pekarno peč, je v mnogih primerih naravnost do neujetnosti slab. Na ta način predstavlja neodgovorno zapravljjanje ržene in pšenične moke. Ni samo v interesu pekarske obrti, da se izenačijo krušne karte onim v Reichu in da se ne izdaja mesto kruha več moke, marveč je to v interesu celotnega prehranjevalnega gospodarstva.

Predvidena so nadaljnja prešolanja

Posebno temeljito deluje v korist obrtništva nemška ustanova za poklicno izobrazbo (das Deutsche Berufserziehungswerk); ta je že izpeljala dva poučna tečaja za varjenje

nfo (die Nationalsozialistische Volkswirtschaft) za najmanjše državljane in odvzame materi z ureditvijo teh otroških vrtcev veliki del skrbi za otroka. Zato pa tudi znajo ceniti delo, ki ga je pri ustvarjanju te ustanove imel okrožni urad NSV, katerega je podpirala pokrajinska uprava. Tako nastajajo v posameznih okrajih domovi, kjer prebivajo naši malčki čez dan. Cilj NSV je, da uredi v vsaki Ortsgrope, kjer se pokaže potrebno, otroški vrtci. 18. februarja so mogli odpreti zopet dva otroška vrtca, in sicer v Schwarzenborfu in Aichu. Pri njih otvoritvi je govoril v zastopstvu Kreisleiterja Kreisstaatsamtsleiter o pomenu otroških vrtcev. Razen okrajnega šolskega svetnika, okrajne referentije za otroške vrtce, okrajnega poverjenika za organizacijo NSV in poedinih Ortgruppenleiterjev oz. Stützpunktleiterjev in občinskih upraviteljev, so prisostvovali slavnostni otvoritvi učiteljstvo s šolarji in številni starši.

svinca in cinka, za spajkanje s spojko, ki vsebuje malo cina, za spajkanje porcelanskih cevi itd. Sedaj se je pričel v Steinu tečaj za lepljenje s kauritom. Sledila bodo prešolanja za slikarsko obrt v avto-pleskarski delavnici Martin Mall v Domschale, 5. marca učni tečaj za plinsko topljenje v Domschale, 7. marca tečaj za lepljenje s kauritom v Littai, 8. marca tečaj za obdelavo površine lesa v Steinu in 28. maja enak tečaj v Littai. Poleg teh tečajev so stalno tečaji za knjigovodstvo v Steinu, Domschale in Littai. Obljubljeni so tudi drugi tečaji; termin bo še določen.

Temeljita izobrazba in prešolanje obrtništva v tej pokrajini je tako potrebna, da ne moremo posvetiti tem poučnim tečajem

Razveseljivo napredovanje v Oberkrainu

Kreisleiter dr. Hradecky je obiskal Ortsgruppe v Wodelnu

Pred kratkim je obiskal Kreisleiter dr. Hradecky v spremstvu svojega Stabsleiterja Pg. Macher - ja krajevne skupine in oporišča Wochein-Mitterdorf in Wochein-Festritz, tamsošnje strankine tovariše (orožnike in učitelje) je postavil za Ortsgruppen — oziroma Stützpunktleiterje NSDAP in jim dal usmerjajoča navodila za njihovo bodoče delo.

Ob tej priložnosti je obiskal Kreisleiter tudi nekatere šole. Pri tem se je mogel prepričati o napredovanju šolarjev v nemškem pisanju in govorjenju. Kreisleiter, razveseljen in zadovoljen z dosedanjim delom, se je zahvalil učnim močem za njihovo neumorno in gotovo ne lahko delo. Učiteljstvo, skozi mladi učitelji in učiteljice, je obljubilo, da bo še v naprej po svojih najboljših močeh prispevalo k zopetnemu ponemčenju tega krasnega ozemlja. Ponosni so na svoje naloge in že od prvega dne so smatrali kot posebno odlikovanje, da lahko delujejo v tem področju. Neki deklici v zali

nikoli zadosti pozornosti. Obrtniki so to uvideli in so hvaležni, da se jim nudi tako ugodne možnosti nadaljnje izobrazbe.

„Strogi ste, toda dobri možje!“

V kolu različnih nabiralcev so na dan nemške policije oddelki in varnostna policija zadeli v črno, »kako je treba napraviti, da vsak rad da«. Sklep je bil hitro storjen. Oberstführer Hofstätter je bil prevzel režijo in njegovi tovariši so zložili živilske karte ter nakupili kruha, surovega masla in klobas; industrije, rokodelci, trgovci in samooskrbovalci so prinesli v velikih količinah darove za srečolov in za koncert po želji. Javno nabiti lepaki so vabili in medtem ko so škrobotale pušice, je državna policija in redarska policija pripravila srečke in programe, uredila bife in pogrnila mize. Vojaštvo in varnostna policija sta priskrbeli godbo, vesela predavanja in vloške. Koncert po želji je prinesel 3.000 RM, medtem so prodajali jerbaze z darili in polne steklenice. Dvorana je bila okrašena tako, da se je človek čutil kakor doma. Bila je polno zasedena. Untersturmführer Prasech je v imenu vseh službujočih uradnikov pozdravil častniški zbor oborožene sile in varnostne policije, Kreisleiterja, Landrata in številne goste. Poskrbeli so, da je večer uspel čim najboljše. Domačini so doživeli družabnost, ki so si jo komaj mogli predstavljati, tako da je bila umestna opazka, ki jo je nekdo napravil: »Vi ste strogi možje, ampak tudi dobri možje«. Kako so se pa žarela lica srečnim dobitnikom, ko so prinesli svoje številke k srečolovu. Tako so prinesli domov, kakor je pač sreča hotela, očetje damske nogavice, klobuke ali kuhinjsko posodo, žene pipe, podveze, steklene lonce, steklenice za vino itd. Očak je bil ves srečen ko je dobil gorke volneni telovnik, ki si ga je že toliko časa želel.

noši, ki je pozdravila Kreisleiterja pri njegovem obisku šole z dobrodoščico, je razveseljen po njeni pridnosti in za nadaljnjo vzpodbudo izročil Kreisleiter knjigo s posvetilom. Gotovo je občudovanja vredno, če pomislimo, da je ta deklica, ki še pred nekaj meseci niti besedice ni razumela nemški, danes v stanu nemški se razgovarjati. Ta deklica je tudi navdušeno izrazila svojo željo, da bi mogla prav kralju sodelovati v nemškem dekliškem delu in tako postati vredna članica zveze nemških deklet (BdM).

Potem, ko so se pojasnila najvažnejša vprašanja, se je Kreisleiter poslovil od svojih sodelavcev in se podal v Aßling, kjer je prisostvoval pevskemu večeru v Ortsgruppenheimu KVB. Ta pevski večer je privedla pevska bratovščina iz Villacha pod vodstvom šolskega svetnika Rainerja. O tej prireditvi smo poročali že v naši zadnji številki.

V nedeljo je govoril Kreisleiter v Wald a. d. Save zbranim Propagandaleiterjem, ki so se tam sešli iz celega Oberkraina na

za področje beograjskega mestnega področja. Sestavljeno je iz uradnikov nemške varnostne policije. Pozove ga lahko vsak v nujnih primerih motenja javnega reda, miru in varnosti.

84 družb z glavnico 448,3 milijonov levov so glasom nekega romunskega pregleda ustanovili na Romunskem v prvih 9 mesecih leta 1941. Pri 34 družbah je udeležen nemški kapital v višini skupno 319 milijonov levov.

Da poveča konsum prekajenih rib je romunsko kmetijsko ministrstvo sklenilo ustanoviti posebne prekaževalnice za ribe in pospeševati take obrate zasebnikov.

Ogrska industrija za predelavo ovčjega usnja je prej uvažala velik del ovčjih kož iz prekomorskih dežel. Ker so ti viri surovin za enkrat zadeli in se nudijo ugodne prilike na Bolgarskem, dobiva ogrska industrija od tam v zadnjem času velike količine ovčjih kož.

Ogrski in romunska vlada nameravata naaditi neko rastlino, ki so jo našli v Ukrajini in ki ima kavčuk v sebi. Prvi poskusi so pokazali, da se iz 100 kg surovega materiala lahko pridobiva 1 kg kavčuka.

Na Hrvaškem so našli rjavi premog. V vasi Ramiš pri Banjaluki so našli večje količine rujavega premoga, ki vsebuje od 3000 do 4000 kalorij. Ukrenjeno je vse potrebno, da se prične s kopanjem premoga. Tudi v vasi Zargodor so ugotovili večja ležišča premoga.

Strahopetni belgrajski pučisti

Kostičeva izjava o Simoviću in njegovih izjavah

Srbski armijski general Josip G. Kostič je napisal članek o jugoslovanski vladi brez moči v Londonu. Izhajajoč od državnega udara, ki ga je dne 27. marca 1941. l. izvršil zloglasni general Simović, pravi doslovno: »Njegovo vlado je tvorila skupina ljudi najrazličnejših strankarsko političnih smeri, znanih republikancev, komunistov, levičarjev in srbofobov. Iz bolestnega pohlepa po oblasti je ta skupina v svoji desettrednjevni dobi vladanja, v kateri je vodila nerazumno in nesmiselno državno politiko, strmoglavila državo na blazen način in nesmotrno v vojno, ki ni bila ne zaželjena, ne potrebna in ki je vodila v nesrečo. Malo dni po pričetku vojne je ta žalostna vlada strahopetno in brez sramu zapustila domovino in narod ter zbežala iz države. S tem je ta vlada zakrivila nečuten zločin nad srbskim narodom. Ona zastopa le svoje lastne interese, nikdar pa ne more in ne sme zastopati interesov srbskega naroda, ki ga je strmoglavila v nesrečo.«

General Kostič se peča na to z rekonstrukcijo te »vlade«, ki so jo izvršili pred kratkim in pri kateri sta bila izločena general Simović in general Ilić. V tej zvezi označuje vso podlost te vlade, ki je postavila za vojnega ministra Drašo Mihajloviča in ki se drzne po londonski radiododaji ščunati srbski narod. Čisto upravičeno vpra-

šuje general Kostič: »Ali je še kaj bolj žalostnega in bolj nespametnega? Je-li še kaj kakšna večja bedastoča in večja blaznost? To imenovanje je komično in hkrati smešno. S tem hočejo nadaljevati politiko,

Razgled po jugovzhodni Evropi

Nemško trgovsko komoro s središčem v Zagrebu bodo ustanovili v neodvisni hrvaški državi. Poseben pravilnik bo uredil ustroj te komore, njen delokrog, način njenega poslovanja ter pravice in dolžnosti njenih članov. Komoro nadzoruje gospodarsko ministrstvo.

Kako močno se je židovstvo razpaslo med hrvaškimi trgovci, izhaja iz okolnosti, da je 8.000 židov v Zagrebu obvladalo ves trgovski življenj in imelo 1.000 velikih stanovanjskih hiš v posesti, med tem, ko je na 220.000 Arijcev prišlo samo nadaljnjih 16.000 hiš. Na prostozidarske lože so imeli židje močan vpliv, ki je bil ravno tako kakor pri belgrajskih ložah, popolnoma usmerjen po navodilih londonske velike lože. Neodvisna hrvaška država je sedaj napravila kraj in konec temu zlokošnemu vplivu. Prejšnje židovske hiše upravlja zagrebška mestna občina.

ki se je dne 27. marca 1941 začela z nesrečnim državnim udarom in ki je pogubila srbski narod.«

»Srbski narod se bo«, tako konča general Kostič svoja izvajanja, »sam briga za svojo nadaljnjo usodo in mu pri tem ni treba onih mož, ki so državo najprej strmoglavili v nesrečo, potem jo pa s svojim strahopetnim pobegom pustili na cedilu.«

Otvoritev hrvaškega sabora se je izvršila v ponedeljek, dne 23. februarja v prisotnosti državnega vodje. Po otvoritvenem govoru bodo izvolili činovnike in delovne odbore. Ministri hrvaške državne vlade bodo ob priliki saborovega zasedanja, ki bo predvidoma trajalo deset dni, zastopnikom naroda podrobno obrazložili dosedanje delo vlade in poslušali njihove želje.

Pri nekem policijskem slavlju v Beogradu je ministrski predsednik general Nedić izročil zastavo novo ustanovljeni državni policiji. Slavlja so se udeležili tudi predstavniki nemških oblasti kakor tudi srbski minister za notranje posle in belgrajski župan te policijski predsednik. Ministrski predsednik je v svojem nagovoru poudaril, da pomeni izročitev te zastave priznanje za požrtvovalno službo srbske državne policije.

Posebno mešano udarno poveljništvo za Beograd so s takojšnjo veljavo ustanovili

učnem tečaju. Priključno temu je obiskal v spremstvu svojega Stabsleiterja pripadnike nemške narodne skupine, ki so bili preseljeni iz Ljubljane in so sedaj nastanjeni v nekem okrevališču v Kronau. Preseljenci so se napram Kreisleiterju zelo pohvalno izrazili o negovanju in oskrbovanju po NSV. Ko se je Kreisleiter prepiral, da se tudi tukaj vrši temeljito delo, se je poslovil od sonarodnjakov in se odpeljal zopet nazaj v Radmannsdorf, da bi se tam udeležil prireditve v okviru dneva nemške policije.

Tako zveni v Littal

Velika koncertna prireditev požarne varnostne policije za WHW

WHW-prireditve na dan nemške policije je bila v vsakem oziru popolnoma uspešna. Dvorana tekstilne tovarne je bila skoraj premajhna. Številna predavanja in predavanja so dopolnjevala bogati spored. Z zahvalnimi besedami je zaključil Ortsgruppenführer Pg. Rohm dobro uspelo prireditev, ki je vrgla 230 RM čistega donosa.

St. Katharina. (Zborovanje NSDAP s Kreisleiterjem dr. Hradetzky-m.) Pred kratkim se je v ljudski šoli Lom — St. Katharina vršilo prvo zborovanje NSDAP. Zborovalnica je bila veliko premajhna za toliko poslušalcev, večinoma rudarjev in delavcev. Z velikim navdušenjem so pozdravili Kreisleiterja dr. Hradetzky-ja. Ta je navzoče seznanil z izrednimi napori in boji Führerja od ustanovitve NSDAP do prevzema oblasti ter nato še v sledečih letih kakor tudi z idejami pokreta. Govornik je potem razlagal pomen sedanje vojne in opisal s kakšno močjo in požrtvovalnostjo nas Führer vodi proti svetovnemu sovražniku, končni zmagi nasproti. Kreisleiter je na koncu govoril tudi o posebnih razmerah v Oberkrainu (Gorenjskem) in poudaril, da lahko vsak občan s svojimi težnjami in brigami neposredno ali preko župana stopi do njega in da bo skušal željam občine St. Katharina čim najbolj ustreči. Vsem izvajanjem so navzoči sledili z razumevanjem in zaupanjem in je vsak izmed njih šel domov s prepričanjem, da bo tudi Ortsgruppe St. Katharina z vsemi močmi pomagala pri izgraditvi novega reda.

Prvi koncert po želji v Laaku an der Zaier

Vojaška godba, godba policije in Wehrmannschafte v službi vojne zimske pomoči

V zadnjih dneh so lepaki po mestu označevali tukaj še nepoznano prireditev nemške vojne zimske pomoči. Upravnik NSV Mooser je imel veliko dela, da je zbral vse velike in male darove in vse muzikalične želje ljubiteljev godbe in darovalcev med prebivalstvom Laaka. Velika dvorana strankinega doma je bila napolnjena do zadnjega kotička in še zunaj pri durih dvorane so se prerivali za godbo vneti poslušalci. Razen predstavnikov oborožene sile, policije in oblasti, je prišel kot zastopnik Kreisleiterja Kreisstabsamtsleiter Koch. Zugwachmeister Fischer in Ortsgruppenleiter NSDAP Bodner sta vodila ves koncert. Prvi je pozdravil vse navzoče in predstavil poslušalcem, ki so željno čakali, godbeni vod oborožene sile, godbeno četo policije in godbeni vod Wehrmannschafte Laak kot izvajajoče pri koncertu po želji. Nato je Obergefreiter Stuffer predčital želje z došlimi darovi, nakar je pričelo sviranje, ki je razveselilo srce. Moderni šlagerji, prikupni kapelnikovi violinski soli, so se menjavali s strumnimi koračnicami in znanimi potpuriji godbe Wehrmannschafte. Vmes so izvajanja na kromatični harmoniki in saksofonu poslušalce tako navdušila, da so napovedovali večkrat le težko ustregli množici, ki je ploskala in vedno znova zahtevala ponovitve.

Globoki pomen te prireditve je doumel pač šele sedaj marsikateri izmed poslušalcev, ki so mu nemara prej pod zapadnim plutokratskim vplivom smešili vse te prireditve vojne zimske pomoči velikonemške države. Narod, ki sedaj že leta in vsakičkrat, bodisi pri uličnih zbirkah za WHW, bodisi pri predstavah za WHW, pri koncertih po želji in sl. vedno znova dokazuje globoko povezanost in popolno razumevanje do državnega vodstva, ne more nikdar in nikoli izgubiti te vojne; tak narod mora zmagati in bo zmagal. Vsakega lahko upravičeno navdaja ponos, da sme biti član te države in tega naroda. S temi besedami je Ortsgruppenleiter Bodner zaključil koncert po želji in se zahvalil godbenikom in sodelavnikom za njihovo sodelovanje ter gostom za njih prihod in njihova darila.

Popoln uspeh za vojno zimsko pomoč je

Posvetovalnica za vsakogar

Kreisleiter dr. Hradetzky pri otvoritvi

Pred kratkim so v Aßlingu otvorili prvo posvetovalnico žen NS-Deutsches Frauenwerk v Oberkrainu (na Gorenjskem); priključena je tudi kuharska šola in šivalna soba. K otvoritvi so prišli Kreisleiter doktor Hradetzky, Landrat dr. Hinteregger in Gaufrauenschaftsleiterin Grete pl. Mitterwallner. Pevski krožek mladinske skupine iz Klagenfurta je goste pozdravil s koroško pesmijo. V šivalni sobi so se zbrale krajevne voditeljice žen z njihovimi sodelavnicami, ženami blokov in celic. Kreisfrauenschaftsleiterin Maria Goritschnig je obrazložila pomen teh prostorov skupnosti in posvetovalnice. S ponosom je lahko poročala o prvih skupnih delih, ki so jih v teh prostorih opravile žene iz Aßlinga v okviru zbirke zimskih reči in sicer je 130 žen v 740 urah 480 komadov deloma na novo napravilo, deloma pa popravilo. Nato je Kreisfrauenschaftsleiterin izročila šivalno sobo in kuharsko učilnico krajevni voditeljici žen, gospe Basler, ki je obljubila, da bo s svojimi sodelavnicami razširjala med ženami pojem nemške narodne skupnosti in si na vso moč prizadevala, da pride na isto stopnjo z ženami v Altgau Kärnten in preko tega iz cele Nemčije. Ob izročitvi posvetovalnice Pgn. Ani Mülleger kot voditeljici te posvetovalnice je Kreisfrauenschaftsleiterin Goritschnig izrazila željo, da bi ta ustanova v Aßlingu izpolnila svoj namen. Ortsgruppenleiterja dr. Kleina in župana Luckmanna so naprosili, da prevzmeta v varstvo Ortsgruppe in občine to mesto skupnosti žen NS.

Posvetovalnica žen? Kaj je to in čemu rabi? Tako bo vprašalo veliko prebivalcev iz Aßlinga. Da se z njo in njenimi cilji takoj seznanimo, smo obiskali posvetovalnico v deželni glavni mestu Klagenfurtu, o čemer sedaj poročamo.

Od živahne kolodvorske ceste smo vstopili v prijazen prostor. Posvetovalka, prijazna, belolasa gospa nas je prijazno sprejela in smo smeli ostati pri njej ter poslušati, kako se razgovarja z onimi, ki so iskali nasvetov. Takoj za nami je vstopila mlada gospa in položila na mizo hlačke

fantka, ki so na zadnji strani imele dve velikanski luknji. »Ah ti otroci! Kaj naj storim? Ta reč gotovo ni več za nobeno rabo!« — »Zakaj bi ne!« Potem sta poskušali in merili, nazadnje pritegnili nek krojni vzorec za pomoč, nakar se je pokazalo, da se za fantka dajo sešiti še dve rokavici napestnici in en par toplih copat. Kmalu nato je prišla neka stara ženka: »Moj krompir mi je pozebel, kaj naj storim?« Tudi tej je posvetovalka vedela za pomoč, in s pristržno zahvalo se je ženica odstranila. Med vrati je trčila skupaj z nekim gospodom, ki se mu je zelo mudilo: »Ah ali mi lahko pomagate, moja žena ima jutri rojstni dan in še vedno ne vem, kaj ji naj lepega podarim!« Oh, tukaj je bilo veliko naštevjanja. Z dolgim spiskom in s srčnim voščilom posvetovalke za rojstni dan se je lahko odstranil. Nato so zaporedoma prišle žene, ki so hotele imeti varčne kuharske recepte, da prištedijo veliko moke, sladkorja in masti za velikonočne potice, predvsem pa sladkor za vkuhanje. S celo kopico kuharskih receptov in s pristržno zahvalo so šle domov. Toda tu so se vrata zopet odprla zelo na veliko in široko in vstopil

je ponosno — majhen paglavec, pravi abecedar; toda jedva je izpregovoril nekaj besed, že se je začel presunljivo in žalostno cemeriti. Na njegovem lepem novem suknjiču je imel viden tintni madež. Posvetovalka mu je predvsem obrisala očke in nos in mu nato dala nasvet, to se pravi z dejanjem samim: Brez tintnega madeža je lahko odkorakal.

»Ah kako prijetno!« je rekel mlad mož, ki je ob vstopu stresal snežinke. Ta je ostal precej dolgo, ker je potreboval spisek vse kuhinjske in jedilne posode, ki je potrebna mlademu paru v bodočem domačem življenju. No tu je bilo treba sestavljati in računati, da je bilo končno spisano najvažnejše. Medtem je morala posvetovalka dati vedno znova pojasnila, o uporabi živilskih kart in nakaznic za obleko, o pravici hišne pomočnice do dopusta, o varnem kuhanju. Tu pa tam je stopila k telefonu, da je za svoje obiskovalce in obiskovalke sprejela pojasnilo od raznih uradov. Zelo neradi smo končno pustili posvetovalnico in hvaležno stisnili roke posvetovalki; zdaj smo si popolnoma na jasnem, kam moramo iti, ako nas tarejo velike ali majhne stvari: v posvetovalnico, ki nam jo opremi NS ženstvo v Aßlingu.

„Dan policije“ - Doslej 547.450 RM

Največji uspeh Kärntna - Bruggen v okrožju Spittal in Veldes

Kot uspeh zbirke na »dan nemške policije« je predhodno ugotovljen znesek 547.449,72 RM. Kärnten je s tem dosegel svoj do sedaj največji uspeh pri zimski pomoči, ki znaša na osebo v celi deželi okroglo 86 Rpf. Vsa okrožja izkazujejo napram lanskemu letu zelo visoka povečanja. Svote, ki so jih nabrala, so sledeče:

	Kvota na osebo	RM	v Rpf
1. Spittal	64.000,—	116.13	
2. Lienz	33.995.33	106.71	
3. Klagenfurt	117.301.64	105.38	
4. Radmannsdorf	50.337.78	102.17	
5. St. Veit a. G.	55.585.58	99.67	
6. Villach	75.000,—	95.28	
7. Wolfsberg	37.328.57	77.29	
8. Völkermarkt	32.412.11	63.61	
9. Hermagor	11.488.71	62.06	
10. Krainburg	45.000,—	59.48	
11. Stein	25.000,—	41.11	
	547.449.72	86.04	

V številnih okrožjih Wolfsberg in Völkermarkt so zapopaženi tudi izidi iz Unterdrauburga in Miestala.

Visokost skupnega uspeha se vidi najbolje, ako se ga primerja z onim iz drugih let. Ozemlje stare dežele izkazuje proti prejšnjemu letu povišanje za RM 162.524. Ako pa pogledamo še dalje nazaj, vidimo, da so prve ulične zbirke za WHW v Gau Kärnten imela praviloma izid nekako RM 60.000. Ta znesek je na pretekli dan policije okrožje

Spittal igraje doseglo, največje okrožje v deželi, Klagenfurt, pa skoraj podvojilo, in cela dežela (brez novih pokrajin) pa posedmorila. Vzroka za to velikansko napredovanje nikakor ni iskati v materialnih prilikah, čeprav se mora brez dvoma upoštevati sijajen razmah gospodarskega življenja po prevzemu oblasti. Merodajnejši je vpliv neumornega vzgojnega dela od strani narodnega socializma. Temu se mora tudi pripisati, da je pojem narodne skupnosti tako globoko zasidran, in zaupanje do vodstva tako trdo utemeljeno, da se danes vsak po edini rojak s svojim darilom pri zbirki za vojno pomoč v resnici izpoveduje za novo Nemčijo.

Najboljše krajevne skupine

Pri celi vrsti krajevnih skupin glede izvanredne visokosti izidov ni treba nobenega komentarja več. Tako je krajevna skupina Bruggen v okrožju Spittal javila kvoto na osebo 4.98 RM. Naslednja krajevna skupina je Veldes z RM 4.15. Ortsgruppe Greifenburg izkazuje napram lanskemu letu povišanje za 138% in kvoto na osebo 3.66 RM, Ortsgruppe Lienz-Süd kvoto na osebo 3.04 RM, Ortsgruppe Feldkirchen, ki se je vedno odlikovala, je imela kvoto na osebo RM 2.72, Ortsgruppe Villach-Mitte RM 2.61, Ortsgruppe Möbling RM 2.16, Wolfsberg okroglo RM 2.— in Völkermarkt RM 1.61. Vsi se lahko ponašajo in tudi druge krajevne skupine v vseh okrožjih dežele so lahko s ponosom javile izide, ki daleč presegajo navadni premer. Vsako gospodinjstvo v Kärntnu je na »dan policije« darovalo okroglo RM 3.54. Okrožja v Oberkrainu (Gorenjskem), zlasti Radmannsdorf, so se zopet obnesla na tak način, da o pripravljenosti njenega prebivalstva do obnove ni dvomiti.

Vsi nabiralci in nabiralke, ki so se udeležili te uspešne akcije, so vredni najvišje pohvale. Policija je pa lahko ponosna na ta edinstveni dokaz zaupanja, ki mu ga je doprineslo prebivalstvo Kärntna. Gau Kärnten se bo s svojim dokončnim izidom gotovo nahajal med prvimi deželami države.

Radmannsdorf. (Gledališki večer.) Pred kratkim se je vršila v domu Volksbunda predstava komada »Vse je v redu«, ki ga je uprizorila v Oberkrainu že dobro znana gledališka družba Schnutt iz Graza. Tudi pri tej predstavi se je pokazalo kleno znanje igralcev, za katerega se je zelo številno občinstvo zahvalilo s močnim odobravanjem. Zelo so tudi ugajali komadi na harmoniki in dve narodni pesmi, ki sta jih dva igralca izvajala v odmorih. V petek zvečer so uprizorili veseloigro »Flori se hoče poročiti«, ki je tudi imela uspeh.

Steinbüchl. (Zborovanje NSDAP.) V dvorani prosvetnega doma se je pred kratkim vršilo zborovanje v okviru krajevnih skupine Steinbüchl, v katerem je dr. Hauswirth iz Aßlinga številnim poslušalcem razlagal nastanek NSDAP ter jih seznanil s težkim in tako uspešnim delom Führerja.

Poučno zborovanje voditeljev NSDAP in KVB

Nedavno so bili vpoklicani k poučnemu tedenskemu tečaju v Wald vodje organizacije pri NSDAP in KVB iz vsega Oberkraina (Gorenjskega). Po razvitju zastave je Kreisleiter dr. Hradetzky udeležencem tečaja predaval »o boju in zmagi narodno socialističnega pokreta«. Večer je potekel v prijetnem tovarstvu pri pevski uri. Drugi dan so sledila nadaljnja predavanja. Predvsem je govoril Organisationsleiter dr. Hashod o nalogah organizacije NSDAP. Nato je Kreisstabsamtsleiter Ruschnig iz Steina obravnaval snov »Delo voditelja organizacije«. Obema predavanjema je vsakič sledila temeljita debata, v kateri se je pojasnilo marsikatero vprašanje. Z največjim zanimanjem je bilo sprejeto končno predavanje Kreisleiterja Pg. Pilza iz Steina, ki je govoril o nacionalno-socialističnem svetovnem nazoru. Ko so bili sneli zastavo, je bil tedenski pouk svečano zaključen s skupno pesmijo in pozdravom na Führerja.

Radmannsdorf. (378 žen je obiskalo kuharske tečaje.) V času od 8. do 19. februarja se je v radmannsdorfskem okrožju pri enajst krajevnih skupinah vršilo 21 kratkih kuharskih tečajev NSF DSF pod vodstvom Pgn. Trude Angerjeve in Pgn. Anne Müllegerjeve. Tečaja se je skupno udeležilo 378 žen. Kjer koli sta se pojavili voditeljici tečajev, bodisi v Lengenfeldu ali v Bresnitzu, bodisi v Wochainer-Feistritzu, Wochainer-Vellachu ali Reifenu, bodisi v Vigaunu, Bresia-

chu, Kaiuru, St. Katharini in Neumarktlu, povsod so jih čakale žene z vnemo in bile pripravljene sprejeti novosti, ki so jim jih pokazali tečajji.

Radmannsdorf. (Nove zaloge.) Voditeljice krajevnih oddelkov v okrožju Radmannsdorf so vpoklicali v novo otvoreno kuharsko šolo v Aßling, kjer je Gaufachbearbeiterin Trude Angerer z njimi praktično predelala nov kuharski tečaj, ki ga bodo ponavljale ženam pri svojih Ortsgruppen. Tokrat so se bavile posebno z domačimi živili, kašo, zdrobom in z varčnim prirejanjem močnatih jedi.

Radmannsdorf. (Otvoritev mestne knjižarne.) Da ustrezajo večletni želji prebivalstva, so po iniciativi župana otvorili knjižarno, ki bo služila prosvetnim potrebam. Že v prvih dneh je veliko povpraševanje pokazalo, kako potrebna je ta trgovina. Prodajalna in izložba se nahajata v največjem drevoredu Am Buchenweg. V dveh velikih izložbenih oknih vidimo najlepše nemške knjige, sredi med njimi pa Führerjev kip. Otvoritvi so prisostvovali Kreisleiter, Landrat, župan in vodja NSV in več občinskih svetnikov. V knjižarni bodo vodili tudi posojevalno knjižnico in jo v kratkem otvorili.

Radmannsdorf. (Smrtni slučaj.) Te dni je v Radmannsdorfu umrla 63 let stara žena fotografa Alojza Wengarja, gospa Vera Wengar rojena Ollrom. Pogreba se je udeležilo veliko število znancev in domačinov.

3x domovine

Krainburg. (Nesreča pridelu.) 39 let stari delavec Jurij Božičević, ki je zaposlen pri tvrdki »Intex«, je spodrsnil pri delu na betonskih tleh in si zlomil nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico Gallenfels.

Radmannsdorf. (Razne nezgode.) Učiteljica ročnih del v p. Olga Šitig je izpodrsnila in si zlomila levi lakot. — Pri sankanju se je ponesrečila mlada Minka Resmann, hčerka znanega trgovca z usnjem, in se težko poškodovala na nogi.

Da bi prišli v okom pomanjkanju vode, so sedaj v Radovini zajeli dva nova izvirka ter z njimi ojačili in izgradili že obstoječi vodovod, ki preskrbuje Veldeš in Göriach z dobro studenčnico. Tudi sicer opazamo živahne priprave za gradbeno delovanje v Veldešu.

Breslach. (Zborovanje NSDAP.) Zadnje nedeljo se je vršilo zborovanje NSDAP, ki je bilo zelo dobro obiskano vključno zelo slabim cestam. Ortsgruppenführer KVB Gabrielschitsch je pozdravil skoro 200 zborovalcev, nakar je govoril Ortsgruppenleiter dr. Klein iz Aßlinga. Ta je pazljivo poslušalce seznanil z velikim delom Führerja in ciljih narodno gospodarske ideje ter velikonemške države. Govornik je navzočim predložil njihove naloge. Navdušeno odobravanje je dokazalo, da hoče prebivalstvo sodelovati pri novi ureditvi v Oberkrainu (Gorenjskem).

Bresnitz. (Izročitev članskih izkaznic.) Pred kratkim so v zveznem domu KVB nadaljnjim 290 članom izročili članske izkaznice in znake KVB. Izročitev in svedčano zaobljubo je opravil Ortsgruppenführer Kuno Widra, ki je po izročitvi imel na navzoče nagovor o pomenu in bistvu KVB.

Neumarkt. (Zborovanje gostilničarjev.) Te dni se je v Neumarktu vršilo zborovanje gostilničarjev, ki so ga obiskali vsi gostilničarji tukajšnjega sodnega področja. Poslovodja gospodarske skupine Untersteiner je pozdravil deželnega svetnika dr. Hintereggerja, deželnega revizorja Dohra in uradnika pri kontroli cen Miglara. Deželni svetnik je dal splošne smernice, oba zadnja pa sta govorila o vprašanjih prehranjevalnega gospodarstva in oblastveno določenih cen za časa vojne.

Neumarkt. (Padec na cesti.) Ko se je 62 let stara gospa Matilda Dolinarjeva vračala z dela domov, je padla in si zlomila desni lakot. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico v Gallenfels.

Stein. (Padec na cesti.) Šestletni kmečki sin Žibert je padel na cesti in si zlomil levo nogo, da so ga morali prepeljati v bolnišnico v Gallenfelsu.

Domschale. (Družabni večer.) Obratovodja Franz Zorn je v tovarni usnja in kovčkov pred kratkim priredil uslužbencem prav dobro uspehi večer z različnimi zabavami, kakor telovadbo, šaljivimi predavanji, dekljskim kolom, zbornimi spevi in pesmimi od strani uslužbencev. Prireditve se je vršila v tovarni in je potekla v najlepši harmoniji. Prisotna sta bila tudi Kreisobmann DAF Pg. Huemer in Kreisleiter NSV iz Steina.

Zwischenwässern. (Apel krajevne skupine.) Dne 14. t. m. se je v tukajšnjem domu Volksbunda vršil prvi apel krajevne skupine, h kateri so bili povabljeni vsi sodelavci in sodelavnice. Vodja krajevne skupine Pg. Schwarz je otvoril apel in govoril o zgradbi NSDAP v splošnem in podrobno o zgradbi poedinih krajevnih skupin. Nadalje je razmotrival naloge uradnih činovnikov in način kako naj jih izvršijo, ter pozval zborovalce, naj krepko sodelujejo. Nato se je vršil razgovor poverjenikov NSV in ženske skupine.

St. Katharina. (Akcijska obdelava ledine.) Da se bo tudi v naši občini dvignila produkcija poljskih pridelkov, se bodo oddale v najem vse neobdelane njive tistim, ki svojega zemljišča nimajo. Posestniki, ki imajo take njive na razpolago pa jih sami ne bodo obdelovali, naj jih prijavijo na občini.

St. Katharina. (Kuharski tečaj.) Na številna vprašanja sporočamo, da se bodo kuharski tečaji v kratkem nadaljevali v okrilju Frauenschaft, ki jo vodi agilna gospa Primožič Rosalie, gostilničarka in trgovka na Slapu. Ona sprejema prijave.

St. Veit an der Save. (Predpustna zabava.) Kakor znano, je v jugoslovanski dobi duhovščina prepovedala vse predpustne prireditve. Tem večji je bil naval k prvi predpustni zabavi, ki se je pred krat-

Dom in polje

2.000.000 ton sočivja iz majhnih vrtov

Mobiliziranje talnih rezerv - toda brez „kipoborstva“

NS-Landpost nam objasnjuje razne pizive k stopnjevanju storitve pri pridelovanju sočivja, ki so jih izdala razna mero-dajna mesta. Medtem, ko so pred nekaj leti potrošili na glavo letno 48 do 50 kg sočivja, se je v letu 1941. poraba povečala na 70 kg. Površina, ki je bila zasejana s sočivjem, se je od leta 1939. do 1941. povečala za okroglih 45%. To je brezdvomno velika storitev. Če pa so nastale kljub temu vedno znova, posebno v velikih mestih, napetosti pri preskrbi s sočivjem, je to enostavno posledica dejstva, da je povpraševanje po sočivju v zadnjih letih hitreje porastlo, kakor je bilo mogoče povešati produkcijo. To ni presenetljivo.

V berlinskih gostilnah oddajo dnevno en milijon porcij. To je še enkrat toliko, kakor pa pred vojno. Te porcije, ki smo jih navedli kot primer, pa so sestavljene danes v mnogo večji meri iz sočivja, kakor prej. Tudi milijonsko število onih, ki jih oskrbujejo v obratnih kuhinjah se je od izbruha vojne več kot podvojilo. Torej ni samo nastalo povpraševanje posameznega gospodinjstva po sočivju, temveč tudi povpraševanje velikih potrošnikov. Da bi mogli zadostiti temu neprestano naraščajočemu povpraševanju, bomo letos še enkrat za 25% povečali površino, ki je zasejana s sočivjem. Dopolnilno k temu so začeli akcijo, ki naj mobilizira one rezerve, ki še počivajo v domačih vrtovih. Leta 1941. je odpadlo od celotne žetve sočivja, ki je znašala 5,6 milijonov ton, okroglo 1,7 milijonov ton na domače vrtove. Iz teh 1,7 milijonov naj postane letos najmanj 2 milijona. To je cilj posestnikov majhnih vrtov.

Kako je treba v sedanjih prilikah kolobariti

Med razne vrste krompirja nasadimo, ko ga osujemo, peso, zelje ali rano koruzo (činkvantin). Obenem, ko krompir izkopavamo, tudi koruzo osujemo. Ob ugodni jeseni činkvantin še prav lepo dozori, ako ne, ga pa pokrmimo.

Tudi med navadno koruzo lahko posadimo na primer peso.

Med ozimno žito, posebno med ječmen,

Vzporedno s tem gre akcija stranke za obdelovanje ledine. Ta akcija se s povečano močjo trudi, da se obdelajo ledine, ki se nahajajo v mestu in v mestni okolici in so primerne za vrtnarsko izkoriščanje. Pri tem so pa vsa odgovorna mesta edina, da nima nobenega smisla uganjati nekakšno kipo-borstvo. Nina n. pr. nobenega smisla vsako

Dekliške roke pomagajo

Obvezanke vojne pomožne službe RAD v otroškem dnevnem zavetišču NSV.

(Purper, Zander-Multiplex-K.)

peso ter jih obenem s peso obdelujemo. Sončnice dozoriyo mnogo prej in ima pesa nato še nekaj časa sama ves prostor na razpolago. Seveda je treba za dvojni sadež tudi dvojni množini gnojil!

6. Nič ne škoduje, če se v sedanjih izrednih razmerah tudi nekoliko pregrešimo proti sicer veljavnim pravilom za poljsko kolobarjenje, če se nam s tem posreči začasno dvigniti pridelek živil. Krompir na primer smemo na zemljiščih, ki mu posebno ugajajo, brez škode gojiti dve, ali celo tri leta zaporedoma. Zato bo posebno hribovski kmet prihodnjo spomlad sadil po možnosti tudi na lansko krompirišče spet krompir, namesto da bi ga posejal z ovso, kot po navadi.

Tudi krušno žito bomo sejali v večji meri kot navadno. Zakaj ne bi enkrat tudi gospodar, ki še nikoli ni posejal niti zrna jarega žita, vsejal prihodnjo spomlad nekaj jarega ječmena, pri katerem mu bo gnojenje s hlevskim gnojem poplačano z zrnjem, medtem ko mu ga oves poplača samo z večjo slamo!

Prihodnje poletje bomo na strn ozimnega žita vsejali kar največ ajde, četudi bo zato manj prostora za repo itd.

Morda boste rekli: Do spomladi, ko bomo spet šli na polje sejati in saditi, je še daleč; kakšen smisel ima torej zdaj, sredi zime, vse to pisanje?!

Vam, ki tako mislite, samo nekaj vprašanj:

Ali imate poljski kolobar za svoje posestvo sploh že sestavljen?

Ali ste že določili, na katero njivo in na kolikšno površino boste sejali spomladi koruzo, oves, koliko zasadili s krompirjem, fižolom itd. Ali veste, kolikšne količine semen za posamezne setve boste potrebovali?

Ali ste se že odločili za prikladne vrste? Ali imate semena teh vrst doma, v dovoljni količini, ali ne?

Ali ste semenski krompir, fižol, peso itd. že naročili, če ga nimati doma, oz. če hočete seme izmenjati?

Ali ste naročili tudi že potrebna umetna gnojila in apno?

Ali ste sprašili zemljišče za krompir in peso?

Če ne morete na vsa razstavljena vprašanja pritrdilno odgovoriti, so vsa naša navodila za vas komaj pravočasna, če ne morda že — prepozna!

(Konec.)

Dve jedilni shrambi pa taka razlika!

Red v jedilni shrambi je važna zapoved, posebno sedaj v vojni. Koliko vrednosti se tudi še danes izgubi v marsikaterem gospodinjstvu in to vrednosti, ki se morejo nabaviti le z živilskimi kartami in jih torej ni mogoče nadomestiti z denarjem.

(Scherl-Bilderdienst-Archiv-Autoflex.)

kim vršila v okrašenem ljudskem domu. Veselo razpoloženje prebivalstva se je zrcalilo v veselem vrvenju, ki je priklopilo do vrhunca, ko je prireditve obiskal Kreisleiter Pg. Kuss iz Krainburga. Ob prihodu so ga živahno pozdravili in prijazno sprejeli; v njegovi družbi je prišel tudi Kreisstabsamtsleiter Pg. Koch. Posebno so se dopadla izvajanja telovadcev iz St. Veita, ki jih je vodil vodja krajevne skupine Pg. Lixtl. Znatni čisti dobiček te uspele prireditve je dobila vojna zimska pomoč.

Sairach. (Apel članov KVB.) Pri apelu članov KVB so svedčano razdelili članske izkaznice in znake.

Littai. (Zaobljuba članov.) V dvorani tekstilne tovarne je bila zopet zaobljuba članov KVB Ortsgruppe Littai. Ortsgruppenleiter Pg. Rohm je živo opozarjal zbrane člane na njihove dolžnosti.

Wocheiner Vellach. (Apel Amtswalterjev.) Pred kratkim je novo postavljeno vodja oporišča NSDAP Pg. Hans Pleikne sklical svoje sodelavce na zborovanje. Med drugim je poudaril, da so prebivalci te krasne pokrajine lahko srečni in hvaležni, da so po Führerjevi volji bili sprejeti v mogočno veliko Nemčijo. Obrazil je tudi velike naloge bodočnosti.

Kronau. (Potovalni kino.) Ker so se izboljšale razmere pri električnem toku, je bilo ta teden mogoče zopet predvajati film, in sicer »Zgolj ljubezen«. Za pripadnike nemške skupine, ki so se preselili, je bila prirejena posebna kinopredstava.

Habern. (Zborovanje NSDAP.) Pred kratkim se je v Habernu vršilo zelo dobro obiskano zborovanje stranke. Pri tej priliki so poslušalcem pojasnili vzroke in pomen sedanjega boja.

**Zimmer-, Fenster- und
Fleberthermometer
Dipl. Optiker C. Kronfuß
Krausmarkt, Bahnhofstrasse 15**

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično Deutsch methodisch und praktisch

51. LEKCIJA

I. Bilden Sie nach dem Muster Sätze.
(Beispiel: Dieses Zimmer gehört mir.
Es ist mein Zimmer. Es ist das meine.)

1. Diese Uhr gehört dir.
2. Dieses Messer gehört Karl.
3. Dieses Bild gehört Anna.
4. Dieses Klavier gehört den Kindern.
5. Diese Häuser gehören ihm.
6. Dieser Garten gehört uns.
7. Diese Pferde gehören euch.

II. Ersetzen Sie die Hauptwörter durch persönliche Fürwörter.
(Beispiel: Die Bergsteiger zeigen uns den Weg. — Sie zeigen ihn uns.)

1. Der Briefträger bringt uns die Post.
2. Meine Schwester schreibt ihnen einen Brief.
3. Ich habe Karl eine Geschichte erzählt.
4. Der Tischler hat die Möbel verkauft.
5. Der Fleischhauer hat mir (ein) 1 Kg. Fleisch verkauft.
6. Der Dienstmann bringt meinem Vater die Äpfel.
7. Der Diener hat seinem Herrn die Türe geöffnet.
8. Mein Bruder hat meiner Schwester ein Geschenk geschickt.
9. Der Nachbar hat seinem Freund den Rechen geliehen.
10. Meine Freunde zeigen einem Bekannten ihre Briefmarkensammlungen.
11. Der Chef sagt zu seinem Angestellten: »Holen Sie für den Buchhalter die Post.«
12. Paula begegnet einer Bekannten.
13. Der Bekannte gibt diesem Herrn Vordrucke.
14. Wollen die Herren diese Zettel ausfüllen?
15. Erich fragt den Beamten, wo der Auskunftsschalter ist.
16. Der Kellner hat die Speisekarte gebracht.
17. Die Kellnerin hat eine Flasche auf den Tisch gestellt.
18. Die Kinder haben das Obst gegessen.

III. Ergänzen Sie richtig:

(Beispiel: Hier ist mein Zimmer und das meines Bruders.)

1. Hier sind meine Handschuhe und ... (meine Schwester).
2. Hier ist mein Hut und ... (mein Vater).
3. Dort ist meine Bluse und ... (meine Freundin).
4. Hier sind meine Selbstbinder und ... (Karl).
5. Wo ist mein Buch und ... (mein Kollege)?

IV. Setzen Sie folgende Sätze in die Zukunft.

1. Der Zug fährt ab.
2. Wir treffen viele Bekannte.
3. Ihr löst die Fahrkarten.
4. Sie lassen das Gepäck zum Zug bringen.
5. Er geht fort.
6. Ich bleibe daheim.

V. Setzen Sie die Wörter in Klammern in der richtigen Form ein:

1. Sprechen Sie nicht; der Kranke (schlafen noch).
2. Alle (schlafen) als wir (ausgehen).
3. Wozu (dienen) diese Gläser?
4. Gestern (ausgehen, Mitvergangeheit) um 3 Uhr.
5. Um wieviel Uhr gewöhnlich (ausgehen, du)?
6. (Bereuen, du) deine Fehler? Ja, ich (bereuen) sie.
7. Es (sein) kalt, man (müssen) die Fenster schließen.
8. Der Tisch ist (bedecken) mit (ein weißes Tischtuch).

9. Wer hat (Sie dieser Platz anbieten).
10. Warum hast du nicht (dein neuer Hut aufsetzen).
11. Maria sich jetzt (anziehen).
12. Du (kommen) mit (ich).
13. Er (nehmen der Schlüssel) und (stecken) ihn in (der Sack).
14. Er hat uns auf (der Gehsteig) gegenüber (die Post sehen).
15. Wer hat (Karl) Mütze (nehmen).
16. Als er die Nachricht von der Tod, sein Vater hören, beginnen) er zu weinen.
17. Er hat eben (ein Brief schreiben).
18. (Glauben) du, daß er Wort (halten)?
19. Er hat (sein Freund) die 600 RM (leihen).
20. Woran ist er (sterben)?

Von einem glühenden Eisenstück die Hand durchbohrt.

Schwer verletzt ins Spital.

Der in einem Betrieb im Mießtal beschäftigte Walzer Deschmann wurde am 1. Juli das Opfer eines schweren Unfalls. Deschmann wurde bei der Arbeit von einem Stück glühenden Walzeisens an der linken Hand getroffen. Das glühende Eisen durchbohrte die Hand und rief eine schwere Verletzung hervor. Der Verunglückte fand Aufnahme im Krankenhaus.

Lieber der Neffe als der Onkel.

Der Neffe eines berühmten italienischen Komponisten hatte zum Andenken an den verstorbenen Onkel einen Trauermarsch komponiert und ein Exemplar der Partitur an Rossini übersandt. Nach einiger Zeit fragte der junge Musiker den Meister: »Wie hat Ihnen mein Trauermarsch gefallen?« — Rossini erwiderte: »Meiner Meinung nach wäre es besser gewesen, Sie wären gestorben und Ihr Onkel hätte den Trauermarsch komponiert!«

Ein 179 Jahre altes Ehepaar

In Mönbris (Mainfranken) konnte ein Ehepaar die eiserne Hochzeit feiern. Der Mann ist 94 und die Frau 85 Jahre alt.

Wörter

anbieten (etwas) — ponuditi
Andenken (s) — spomin(ek)
anziehen (sich) — obleči (se)
ausfüllen (etwas) — iz-, napolniti.
Betrieb (Fabrik) (m) — obrat
bilden (formen) — tvoriti, izobraziti
Buchhalter (m) — knjigovodja
Briefmarkensammlung (w) zbirka pisemskih znamk
daheim — doma
durchbohren — prevrtati, prodreti
ersetzen (etwas) — nadomestiti, zamenjati, povrniti
Exemplar (s) — izvod, eksemplar
feiern (etwas) — slaviti, praznovati.
glühen — žareti, razbeliti
Hochzeit (w) — svatba
komponieren — uglasbiti
Komponist (m) — skladatelj
Neffe (m) — nečak
Partitur (w) — partitura
schwer verletzt — težko ranjen
Selbstbinder (m) — samoveznica
übersenden, ich übersandte, ich habe übersandt — poslati
Vordruck (m) — formular, vzorec
Walzeisen (s) — valjano železo, valjanec
Redewendungen
Wort halten — pri besedi ostati, moč beseda biti.
das Opfer eines Unfalles werden — žrtev nezgode postati
eine Verletzung hervorrufen — poškodbo povzročiti.
zum Andenken — za spomin
meiner Meinung nach — po mojem mnenju.

dobila dva policijska agenta, ki sta v Sarajevu dajala potuho neki tolpi, katera je tihotapila meso.

Bolgarska — največji evropski producent tobaka. Bolgarska je postala po priključitvi Macedonije in Tracije največji tobačni producent v Evropi; proizvaja dva tretjini vsega orientalskega tobaka. Njena letna produkcija je narasla od 35 milijonov kilogramov na 95 milijonov kilogramov.

Iz vseh krajev sveta

Poskušal je izdelovati zlato, izumil je pa izdelovanje porcelana. Johanna Friedricha Böttgerja, ki se je rodil pred 260 leti v Schlizu, smatrajo za izumitelja izdelovanja evropskega porcelana. Böttger je bil sanjač. Poskušal je izdelovati zlato, dokler mu ni končno uspelo nekaj res dobrega in koristnega ustvariti. Uspelo mu je namreč iz ilovice iz okolice Meißen izdelovati odlične, rjavordeč porcelan, ki ga je imenoval »jasporcelan«. Ta izum je predstavljal prestopnjo k iznajdbi trdega porcelana, kakršnega so že davno poznali Japonci in Kitajci. V Evropi so se že od 15. stoletja trudili, da bi jim uspelo te izdelke posnemati. Svedsi so pa Böttgerja v trdnjavi Königsstein spravili na varno, kjer je s svojimi pomočniki moral svoje delo nadaljevati. Leta 1708. je isti izumitelj v Dresdenu odkril kaolin, to je zemljo porcelanko, in sicer v pudru za lase. Ta zemlja mu je končno omogočila izdelovati pravi trdi porcelan. Böttger je nato postal administrator tovarne porcelana v Meißen-u.

Izumitelj šivalnega stroja. V Kufsteinu na Tirolskem se je leta 1768. rodil Josef Madersperger, ki je pozneje postal krojač, kakor njegov oče. Po očetovi smrti se je preselil v Wien, kjer je v ravnem predmestnem delu nadaljeval krojaško obrt. V prvih letih 19. stoletja je prišel na idejo, da bi bilo dobro izumiti mehanizem, ki bi pri šivanju nadomestil kretnje, ki jih opravlja krojačeve roke. Po dolgi mukah mu je v nekaj letih uspelo izdelati model stroja, ki je napravil kakih 100 zbodljajev v minuti. To je pa bil z ozirom na ročno delo in na današnje stroje, ki napravijo do 4000

zabodov v minuti, še prav skromen stroj. Kot siromak ni imel sredstev in tudi ne tehničnega znanja, da bi bil ta svoj izum takoj spopolnil. Zato je stradal in zmrzoval, da je našel sredstva za izpopolnitev stroja. Po dolgih letih je izdelal takozvani tkalski čolnček ter ga stavil v mehanizem. Temu je sledil zopet trud in delo, dokler ni izumil takozvani Kettel-bodec. Šele sedaj je njegov izum bil spopolnjen. Pisal so takrat leto 1814. In glej čudo. Mesto da bi izumitelju, ki je 32 let stradal in delal, da je človeštvu izumil nadvse potreben šivalni stroj, omogočili, izkoristiti delo njegovega uma in njegovih rok, mu je takratna gosposka dala svetinjo. Madersperger je na stara leta moral v Wien-u v ubožni dom, medtem ko so njegov izum izkoristili Amerikanci ter začeli na tovarniški način izdelovati šivalne stroje. Iz Amerike je šele pozneje, in sicer leta 1850. prišel šivalni stroj, kot industrijski izdelek nazaj v Evropo, nakar so tudi v Nemčiji l. 1855. začeli prvi izdelovati šivalne stroje. Madersperger je pa umrl l. 1850 v ubožnem domu, rečen kakor cerkvena miš.

Nemška pošta zaposluje pol milijona ljudi. Konec leta 1941. je nemška pošta imela pol milijona uslužbencev. Od tega je bilo v uradniških položajih 208.000, v nastavljenih in delavskih pa 292.000 oseb. K temu je prišteti še okrog 11.000 pripravnikov, mladih poštnih selov in vajencev. Od 189.329 ženskih uslužbencev je 35.285 uradnic ter 154.044 nastavljenk in delavk.

Srbski pravopis bodo očistili tukaj. V belgradskem naučnem ministrstvu zaseda odbor, ki ima nalogo, očistiti srbski pravopis vseh tujih primesi.

Zakonodaja, pravosodje in uprava

Naši davni predniki niso poznali pisanih zakonov. Izvirno je bil samo ljudem prirojeni pravni občutek — kar se je pač smatralo za pravilno — tista podlaga, po kateri se je urejevalo razmere in odnose med ljudmi. Iz tega prirojenega prava se je pozneje z ozirom na vsakodnevne življenjske potrebe razvilo pravno življenje ali življenjsko pravo, ki ni bilo nikjer v nikakšni obliki uravnano in se ga tudi ni označevalo kot prirojenega, akoravno se ga je izvajalo z nekakšnim pravnim prepričanjem. Bilo je to pravo navade, običajev in šeg, ki so narodom bile svete. Vse to pa je bilo vzporedno z razvojem državne oblasti ter intenziviranjem medsebojnih človeških razmer, posebno v izoblikovanju gospodarskega življenja, vedno bolj potrebno. Tako je prišlo do tega, da so oblasti začele odredjati, kar lahko imenujemo, pravo oblastnih določil.

Takšen je bil pričetek zakonodaje ali izdajanja zakonov, ki so jih s poznejšim razvojem prosvete začeli pisati in tiskati. Zakonodajne pravice je imela in jo ima v rokah državna oblast. Izvajali so jo, oziroma jo še izvajajo v glavnem njeni najvišji organi kakor voditelji države, monarhi, parlamenti itd. Na ta način izdano pravo ali zakoni morajo imeti svoj izvor v ljud-

ski skupnosti, ker bi drugače ne imeli pravilne podlage in tudi ne trajnosti. Gre torej za pravo skupnosti in ga zato mora tudi skupnost obvladati.

Izvajanje današnjih pisanih zakonov v posameznih primerih v resnično pravnem prepričanju je delo državne oblasti. Državna oblast izreka državne razsodbe potom neodvisnih sodnikov, ki odločajo in razsodijo, ne da bi kdo mogel vplivati na nje, zvesto in pravično v smislu zakona ter po glasni svojega ljudstva. Sodba, ki jo izreče sodnik, je sodba ljudske skupnosti in države ter ima kot taka tudi prisilno moč.

Izvrševanju volje ljudske skupnosti, ki jo določajo zakoni — v kolikor ne gre za pravosodje — pravimo uprava. Uprava spada v delokrog oblasti, ki delujejo kot organi skupnosti. Njena pravno določena volja je volja države in ima pravico uporabljati tudi prisilno moč proti posameznikom.

Zakonodaja, pravosodje in uprava tvorijo skupno in enotno silo, ki je zrasla iz ljudske skupnosti ter je kakor skupnost sama — nedeljiva. Vse te tri funkcije stojijo v medsebojni povezanosti, ki se ne da ločiti. Delovanje pravosodja in uprave je pač uporabljanje prava, to je izliv in praktično udejstvovanje zakonodaje.

Kdo izkorišča evropske zaloge železa?

V vseh vojskujočih se evropskih državah je navezana oboroževalna produkcija v pogledu preskrbe z železom na uvoz rude. Bogata najdišča železne rude na evropskem kontinentu so v nemali meri na terenu onih držav, ki niso neposredno udeležene na vojni. Anglija je dandanes skoraj popolnoma odrezana od evropskih najdišč železne rude. Nova Evropa, ki jo vodi Nemčija, ima tudi na tem področju tolikšno prednost, da je Anglija ne more več dohiteti. Minuli dve leti vojne sta odrezali Anglijo od šestih nahajališč železne rude, iz katerih je prej dobivala to, za oboroževalno industrijo tako važno surovino. Anglija je danes primorana, da svojo lastno produkcijo železne rude dopolnjuje z dovozi iz prekomorja. Nasprotno pa leži švedska železna ruda v nemškem vplivnem področju. Razen tega so Nemčiji neomejeno na razpolago velika ležišča železne rude v Lothringen. V Sovjetski uniji so odtegnile vojne operacije preteklega leta najvažnejše nahajališče železne rude v vzhodni Evropi, čigar središče leži v Krivoi-Rogu, izkoriščanju po sovražnih silah. Posebne važnosti je, da vsebuje železna ruda, ki jo pridobivajo v Angliji, samo 30% železa, medtem ko vsebujejo železne rude, ki jih kopajo v severni

Svedski in v Krivoi-Rogu več kot 60% železa. Če pomislimo, da je letni donos angleških rudnikov železa znašal po svetovni vojni 14 milijonov ton, medtem ko je znašal istočasno donos vseh kontinentalno-evropskih nahajališč železnih rud nad 100 milijonov ton, vidimo vso premoč celinske Evrope napram Angliji v pogledu preskrbovanja z železom. Iz teh številk lahko sklepamo, kako zelo je angleška plovba obremenjena po teh potrebnih dovozi železne rude iz prekomorja. Ta obremenitev je faktor, ki najbrž ne bo majhnega pomena za nadaljnji razvoj borbe na Atlantiku.

V srbskem državnem proračunu za leto 1942 je predviden znesek 4 milijonov dinarjev za nabavo kmetijskih strojev in orodja. Uporabljali ga bodo za nakup plugarov. Ministrstvo za kmetijstvo se zanimalo tudi za nabavo traktorjev.

V hotelih ni več pribitka za sobe brez zajtrka. S pristankom merodajnih mest je odredil vodja gospodarske skupine za gostilništvo in prenočevalništvo obrt, da se za časa vojne v obratih, kjer se prenočuje, ne sme pobirati pribitka k ceni sobe v primeru, da gost ne zajtrkuje v dotičnem prenočevališču.

Male gospodarske novice

Leta 1942. v Nemčiji ne bo velesejmov. Državni minister za izobrazbo in propagando je v sporazumu z ministrom za gospodarstvo odredil, da se leta 1942. v Nemčiji ne bo prirejal velesejmov kakor druga leta. Vse sile nemškega gospodarstva bodo letos delale za zmago nemškega orožja.

Po pet let koncentracijskega tabora sta

Bisalni stroj

nov ali že rabljen, takoj kupimo.
Lahko ima tudi slovenske črke. —
Ponudbe pod števil. 1392 poslati na
podružnico „Karawanken-Bote“,
Krainburg

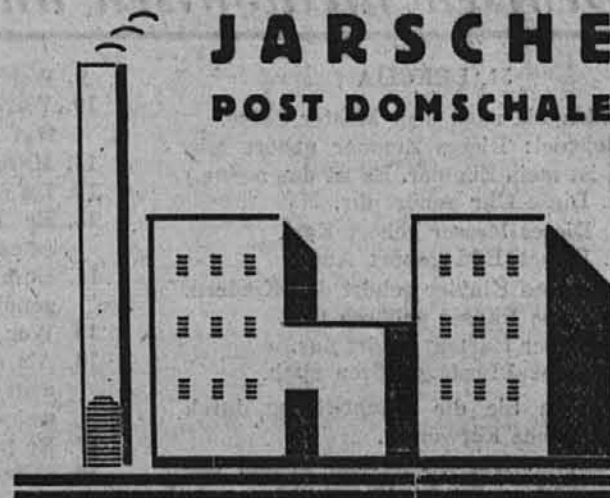

Mießtaler Feilhauerei
Ignaz Urbanzi
Prävali
empfiehlt sich bestens
für Neuaufbau alter
Fellen und Raspeln.
Vertreter: Jos. Rauch.

Ehrlicher Bauernsohn,
mit neuem Wohnhaus,
30 Jahre alt, wünscht
Bekanntheit mit einem
ehrliehen Bauernmäd-
chen, das etwas Vermö-
gen hat, sauber und 25
bis 30 Jahre alt ist. An-
träge unter Nr. »1415«
an »Karawanken Bote«
Krainburg.

Leinenindustrie A. G.

JARSCHKE
POST DOMSCHALE

Kaffeemittel ESSIG · SENF

FABRIK C. WENGER KLAGENFURT

Elektromotoren Geräte

BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von
F. Czernowsky
Elektriker - Krainburg

2 dijaka

2. in 4. šolec iščeva sobo
s hrano ali brez hrane.
Naslov prosiva na »Ka-
rawanken Bote« Krain-
burg pod šifro »2«.

Füchse, Marder,
Iltisse sowie sämt-
liche Rehfelle
kauft

Lisice, kune,
dihurje, kakor
tudi posamezne su-
rove kožu kupuje

Pelzhaus Groß
Klagenfurt, Fleischmarkt

Spielwaren Kinderwagen Kinderbetten

GRÜNER
Klagenfurt, Bahnhofstr.

TANNENFABRIK

G. M. B. H. - ZWISCHENWASSERN

Herstellung
folgender Gerbstoffe:

Pinotan N, Pinotan CC, Pinotan
CC Sp, Fichtenrindenextrakt, Ke-
motan TF u. TC, Summach etc.

Laufender Einkauf jedes Quantums Fichtenrinde
Stalni nakup smrekovega lubja po dnevni ceni

Leset den „Karawanken-Bote“!

Starejši gospod išče me-
bilirano sobo v brezprašnem
delu mesta. Če mogoče, z
uporabo kopalnice in zajtr-
kom. Ponudbe na »Glavna za-
loga tobaka« v Krainburgu.

Verkäuferin

Vertrauensperson, für Lebens-
mittelgeschäft zum baldigen
Eintritt gesucht. Verpflegung
und Wohnung im Hause. —
Offerte an Karl Kutternig,
Krumpendorf a. Wörthersee.

Franz Zolokac

Schuh-
macherei

MANNSBURG

Gegen Einkaufsscheine: Sperrplatten:
Buche, Erle, Fichte und - Edelfurniere.
Panelplatten — Eichsfelder Sperrtüren
Ohne Einkaufsschein: Furniere 0.8 bis
1.5 mm inländ. und ausländ. Herkunft für
dussen und innen sowie Absperrfurniere
2 bis 4 mm

HANS TRANINGER
Klagenfurt, Völkermarkterstraße - Fernruf Nr. 1595

Bronchien und Luftröhre

zeigen durch Hustenreiz, Verengung oder Atembeschwerden an,
dass etwas nicht in Ordnung ist. Lufttrichterataxie, hartnäckige
Bronchitis, chronische Verengung, quälender Husten und Blähma-
werden sind Folgen mit Dr. Boehrers-Tabletten, auch in alten Fällen,
erfolgreich bekämpft. Dies bestätigen die vielen vorliegenden oft
geradezu begeisterten Besprechungen von Verkränkten, Dr. Boehrers-
Tabletten sind ein unschätzbares Heilmittel für Bronchialerkrankte.
Reinigt, beruhigt und kräftigt das angeschlagene Bronchien-
system. In Apotheken & 1.81 und 3.24. Interessante Broschüre kostenlos
durch MEDOPHARM, München 62/N

Citajte
Karawanken
Bote

Raiffeisen-Zentralkasse Kärnten

eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftung

Klagenfurt, Stuttgarter Platz 5

Geldausgleichsstelle des landw. Genossenschaftswesens.

Ali ste si že premislili kolik-
šne vrednosti je za Vas

Mali oglas

v „KARAWANKEN-BOTE“

Mnogi desetisočji ga berejo, pri tem je poceni in
hitrega uspeha.

Računski primer:

Dobro ohranjen
klavir takoj ku-
pim. Dopise pod
... na Karawan-
ken Bote, Krain-
burg.

Naslovna beseda 12 Rpl
Vsaka nadaljnja beseda 6 Rpl
Pristojbina za odgovor 35 Rpl

Pri enkratni objavi in pri vplačilu v naprej, stane
ta oglas RM 1,07. — Številne rubrike vzbujajo po-
zornost na Vaš oglas in ga napravijo učinkovitega.

Oglase sprejema: Karawanken-Bote, Krainburg, Veldeserstrasse 6.
Karawanken-Bote, Klagenfurt, Bismarckring 13.

*Diese Marke
nicht vergessen*

**„EUMIG“SCHMALFILM-
UND RUNDfunkGERÄTE**